

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DIŞİŞLERİ KOMİSYONU
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR
ALT KOMİSYONU
TOPLANTI TUTANAKLARI**

-----0-----

24 Şubat 2026 Salı

-----0-----

KONU

- Başkanlık sunuşları
- Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Celile Eren Ökten'in "Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri" konulu bilgilendirme sunumu

24 Şubat 2026 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.01
BAŞKAN: Seda GÖREN (İstanbul)

----- 0 -----

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Sayın üyeler, kamu kurumlarının saygıdeğer temsilcileri, Değerli Bakanım, çok değerli katılımcılar; Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunun 28'inci Yasama Dönemi 5'inci Toplantısını açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Daha katılacak üyelerimiz var fakat Sayın Utku Çakırözer grup toplantıları sebebiyle biraz geç katılacak, Semra Hanım da yakın zamanda katılacak. Biz hiçbir üyemizin vaktinden almayalım diye hızlıca başlayalım istedik.

Gündeme geçmeden önce, ben de birkaç hususta görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, Sayın Bakan Yardımcım, Millî Eğitim Bakanlığımızın kıymetli bürokratları; 28'inci Yasama Döneminin ikinci devresindeki 2'nci toplantımızı gerçekleştirmek üzere bugün bir aradayız. Şunu özellikle ifade etmek isterim ki bu toplantıyı bir önceki oturumda siz değerli vekillerimizin istek, görüş ve önerileri doğrultusunda, arayı açmadan, oldukça kısa bir zaman içerisinde planladık. Özellikle de daha önce konuştuğumuz tarihe riayet etmeye çalıştık. Komisyonumuzun çalışma temposunu sizlerden gelen geri bildirimler ışığında bir üst seviyeye taşıma sözümüzü tutmaya çalışıyoruz. Önceki toplantımızda not aldığımız her bir yapısal eleştirinin çözümü ve stratejik önerinin hayata geçirilmesi için toplantılarımızı daha sık yapacak, ziyaretlerimizi daha sık gerçekleştireceğiz. Üyelerimizi bu ziyaretlere ve toplantılarımıza katılım için de teşvik etmeye devam edeceğiz.

Bugün 3 üyemiz Dışişleri Komisyonumuzun yurt dışı seyahati sebebiyle bugünkü toplantısına katılamadı ama biz yine de planlı gitmek açısından toplantımızı gerçekleştirmek durumunda kaldık. Geçen hafta da Yurtdışı Türkler Başkanlığına bir iadeiziyaret yapmak istedik ama onda da ortak bir tarih belirleyemediğimiz için... Herkesin katılımını istedik çünkü bu, Sayın Başkanımızın şahsi bir davetiydi, özel bir davetiydi, az katılımlı olsun istemedik.

Bizim için millet varlığı, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, dünyanın neresinde olursa olsun hiçbir ferdini sahipsiz bırakmama iradesidir. Bu iradeyi tahkim etmek, güçlendirmek ve varlığını devamlı kılmak için gece gündüz demeden, yorulmadan gayret ediyoruz. Bugün aramızda bu gayretin eğitim ayağındaki en büyük paydaşı olan Millî Eğitim Bakanlığımızın Bakan Yardımcısı Sayın Celile Eren Ökten Hanımefendi ve kıymetli Millî Eğitim Bakanlığı bürokratları bulunuyorlar, kendilerine ve heyetine hoş geldiniz diyorum. Komisyonumuzun bu dinamik çalışma sürecinde verdikleri destek için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Bugün dünyanın dört bir yanına yayılmış 7 milyonu aşkın vatandaşımız Türkiye'nin küresel vizyonunun en güçlü insan kaynağı ve gönüllü elçileri. Onların ana vatanla bağlarını korumak millî bir hizmet, millî bir görev. Geçtiğimiz toplantımızda da vurguladığımız gibi, millet varlığı politikalarımızın hükümet yerine devlet politikası olarak görülmesi, herkesin elinden gelen gayreti göstermesi gerekmektedir. Bu toplantımızın ana eksenini, misafirlerimizden de anlaşılacağı üzere, bizler için aslında gelecek nesillerin muhafazası olan eğitim politikalarımız oluşturmaktadır. Biz entegrasyonu desteklerken asimilasyona karşı en güçlü kalkanın eğitim ve ana dil olduğunu biliyoruz. Bu doğrultuda, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde devrim niteliğinde adımlar attık. Eğitim kurumlarımızı ve kadro gücümüzü tarihî bir seviyeye taşıdık. Millî Eğitim Bakanlığımızla eş güdüm içerisinde bugün 14 ülkede ilkökul, ortaokul, lise ve Türkiye Türkçesi öğretim merkezlerini kapsayan 65 eğitim kurumumuz yurt dışındaki vatandaşlarımıza hizmetlerini sürdürüyor.

Toplantımızın yurt dışındaki vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın özellikle eğitim alanındaki icraatlarımızla şimdiye kadar neler kazandığını ve yine eğitim öğretim alanında yeni stratejilerimizin belirlenmesi noktasında hayırlara vesile olmasını diliyorum. Komisyonumuzun bu dinamik ve üretken mesaisine katkı sunan herkese şimdiden şükranlarımı sunuyorum.

Basın mensuplarımıza da teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Şimdi gündeme geçiyorum.

Gündemimizde Millî Eğitim Bakanlığı Bakan Yardımcımız Sayın Celile Eren Ökten'in "Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri" konulu sunumu yer almaktadır.

Şimdi sözlü sunum için Sayın Bakan Yardımcımıza veriyorum.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, değerli Komisyon üyeleri; öncelikle sizleri saygıyla selamlıyor, içinde bulunduğumuz ramazan ayının ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini diliyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı olarak yurt dışı eğitim faaliyetlerimiz hakkında bilgilendirme yapmak ve sizlerin kıymetli görüşlerinizi almak üzere Gazi Meclisimizin müstesna çatısı altında bu toplantıyı gerçekleştirmekten memnuniyet duyuyoruz. Sizler yurt dışındaki millet varlığımızla doğrudan temas etmiş, sahayı yakından gözlemlemiş ve önemli tecrübeler edinmiş kıymetli temsilcilerimizsiniz. Tecrübe ve değerlendirmeleriniz yürütmekte olduğumuz çalışmaların daha kapsayıcı, etkin ve güçlü bir yapıya kavuşmasına katkı sağlayacaktır. Bu anlayışla hazırladığımız yurt dışı eğitim faaliyetlerimize ilişkin kapsamlı sunumu gerçekleştirmek üzere sözü Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürümüz Sayın Faruk Berat Akçeşme'ye bırakıyorum.

Katkılarınız ve ilginiz için teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bilahare ben de ara ara katkı sunacağım efendim.

Saygılarımla.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Tekrar hayırlı olsun Sayın Genel Müdürüm. Siz de göreve yeni başladınız diye düşünüyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Çok teşekkür ediyorum. Doğrudur efendim, dördüncü haftam.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Hayırlı olsun tekrar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Sayın Başkan, kıymetli Komisyon üyeleri, milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İnşallah toplantımızın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Bu vesileyle de herkese hayırlı ramazanlar diliyorum.

Efendim, bizler size bugün 8 başlıklı bir sunum hazırladık. Öncelikle yurt dışı temsilciliklerimizi anlatmaya çalışacağım. Müşavirlikler ve ataşelikler üzerinden yürüttüğümüz faaliyetleri özetleyeceğiz. Yurt dışı eğitim ekosistemimizi tanıtmaya gayret edeceğim. Daha sonra, şu anda yurt dışında Türk okulları olarak andığımız Bakanlığımıza bağlı kurumları beraberce gözlemleyeceğiz. Türkçe ve Türk kültürü derslerini, çok yeni bir uygulamamız olan "Ülkem Yanımda" platformunu tanıtmak istiyorum sizlere. Yurt dışında görev yapan öğretim üyelerimiz var. Onların hangi bölgelerde, ne vesilelerle bulunduklarını anlatmaya çalışacağım. 1416 burslarıyla, malumlarınız, ülkemizin gerçekten insan kaynağı yetiştirme açısından çok kıymet verdiğimiz, nasip olursa da çok yakın zamanda çok önemli revizyonlar yapacağımız burslarla alakalı malumat paylaşacağım. Bir de son dönemde öne çıkan bazı çalışmalarımız var, bunları sizlere arz etmek, değerli görüş ve fikirlerinizi almak istiyorum.

Tabii, biz bu sunumu hazırlarken kıymetli Komisyonun, milletvekillerimizin geçmişlerini, onların hayat hikâyelerini, açıkçası biraz onları da gözleme çabam oldu. Bizlerin teorik olarak ofislerde çalıştığı birçok konuyu sizler hayatınızda pratik olarak tecrübe ettiniz dolayısıyla bizim anlatacaklarımız, ileriye matuf planlarımız konusunda sizlerin görüşleri, geri bildirimleri bizim için çok kıymetli. Dolayısıyla burada böyle bir imkânı sunduğunuz için de ben de Genel Müdürlüğüm adına çok teşekkür ediyorum.

Efendim, bizim şu an 63 ülkede tam olarak 94 kadromuz var. Bu kadroların 70'i fiilen müşavirlik ve ataşelerimiz bu bölgelerde görev yapıyorlar. 9 ülkede birden fazla temsilciliğimiz yer alıyor. Almanya'da 14, Amerika'da 6, Fransa'da 8, Birleşik Krallık'ta 2, Hollanda'da 2, Kazakistan'da 2, Pakistan'da 2, Suudi Arabistan'da 2, Suriye'de 2 tane eğitim müşavirliğimiz ve ataşeliklerimiz var, temsilciliklerimiz var; diğer ülkelerdeki temsilcilik sayılarımız 1.

Evet, 35 ülkede Bakanlığımıza bağlı Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyon Kurulu kararıyla 1.768 öğretmenimiz fiilen görev yapıyorlar. Yine, 46 farklı ülkede 172 öğretim üyemizle, biz, özellikle Türkçenin akademik olarak diğer ülkelerdeki altyapısını güçlendirmeye çalışıyoruz. Bu vesileyle muhtelif üniversitelerimizden görevlendirdiğimiz öğretim üyeleri 46 farklı ülkede akademik faaliyette bulunuyorlar. 13 ülkede de Sayın Başkanın biraz önce paylaştığı gibi, okullarımız mevcut. Yeni ihtisas etmeye çalıştığımız okullarımız var, özellikle Suriye'yi çok yakinen takip ediyor, orayı özel çalışıyoruz. Yine, Moldova'da ve Özbekistan'da okul açma süreçlerimiz devam ediyor. Bu konuyla alakalı bölgeyle sıcak temastayız.

Okullarımızdan bahsedelim. Dediğim gibi, 13 ülke, 65 kurum, 702 öğretmen ve 13 bin öğrenciyle eğitim faaliyetlerimize devam ediyoruz. Her aşamada eğitim imkânı sunuyoruz; ülkeden ülkeye değişmekle beraber, ilkökul, ortaokul, lise seviyesinde eğitim faaliyetlerimiz var. Bunun yanı sıra, Türkiye Türkçesi öğrenim merkezlerimiz var, TÖMER'lerimiz var; onlarda da yine kurum kategorisinde faaliyette bulunuyoruz. Tabii, bu Türk okullarımızın müfredatları doğrudan Bakanlığımızca hazırlanan, tasarlanan ve uygulanan müfredatlar. Burada bulunan Türkiye uyruklu, işte soydaş...

Bu konu bir önceki toplantıda da dile gelmiş; açıkçası biz de Bakanlık olarak hangi terimi ne şekilde kullanmamız gerektiğiyle alakalı sizlerden de geri bildirim... Yani "millet varlığımız" kavramını benimsiyoruz. "Soydaş" mı demeliyiz? Efendim, ben de sizler gibi açıkçası 9 yaşına kadar Hollanda'da bulundum; işte "gurbetçi" kavramını çok yakinen hatırlıyor, tanıyorum, o konuyla alakalı rahatsızlıkları da biliyorum dolayısıyla biz bu terimi kullanırken yanlış yaparsak mazur görün lütfen. "Diaspora" mı diyeceğiz, "soydaş" mı diyeceğiz? Bu konuyla alakalı da belki toplantıdan sonra sizlerin fikirlerini, görüşlerini duymak da bizleri mutlu eder.

Muhtelif okullarımızdan görseller paylaştık sizinle. Bişkek'te yaptığımız Dünya Türk Dili Ailesi Günü faaliyeti, Türkmenistan'da 10 Kasım anma etkinlikleri; çok yakın zamanda yaptığımız, Belçika'da bulunan İbn-i Sina Enstitüsü Anadolu İmam Hatip Lisemizde FestiExpo'ya katılım sağlayarak oradaki eğitim modelimizi diğer paydaşlarla, uluslararası paydaşlarla paylaşma imkânı bulduk. Kırgız Anadolu Lisesi; tabii, birçok faaliyeti var ama huzurevi faaliyetini sizlerle paylaşmak istedik. Neredeyse hemen her okulumuzda biz millî günlerimizi çok coşkuyla kutlarız ama bunların yanı sıra birçok atölye faaliyetimiz, birçok etkinliğimizle, Türkiye'de olan okullarımızda yaptığımız birçok çalışmaları bu okullarımızda da icra etmeye çalışıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - İsterseniz burada ben söz devralayım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Tabii efendim, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Efendim, müsaadenizle.

Yine Bakanlığımızın hizmetlerinden olan yurt dışında Türkçe ve Türk kültürü dersleriyle ilgili biraz bilgilendirme yapmak istiyoruz. Burada gördüğünüz gibi, 8 ülkede 766 öğretmenimizle 45.925 öğrencimize Türkçe ve Türk kültürü derslerini vermekteyiz. Bu Türkçe dersleri Avrupa Ortak Dil Çerçeve Programı'na göre tekrar yapılandırıldı yani A1, A2, B1, B2, C1, C2 diye. Böylelikle Avrupa'da okutulan modern diller statüsüne de girmiş oldu. Bakanlığımız Avrupa'da okutulan Modern Diller Merkezine de üyelik başvurusunu yapacaktır. Böylelikle Türkçenin Avrupa'da akreditasyonu söz konusu olacaktır. Türkçe ve Türk kültürü derslerinin bir

özelliliği, artık bu derslerde ölçme değerlendiriminin yapılabilmesi ve seviye tespitlerinin yapılabilmesi yani A1, A2, B1, B2, C1, C2 şeklinde.

Bir diğer özelliği de Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin özelliklerinden; kitaplarımız sahaya iletildi, öğretmenlerimiz kullanmaya başladı ve kitaplarla, programla ilgili öğretmenlerimizin -müfredatları- Talim Terbiyedeki İDES İzleme Değerlendirme Platformu tarafından geri bildirimleri not ediliyor ve o geri bildirimlere göre filtrelemeler yapılarak sene sonunda, akademik yılın sonunda -dönem sonlarında da alınıyor- bu düzeltmeler sisteme işlenmeye başlıyor. Böylelikle hem program hem kitaptaki dersler, etkinlikler, açıklamalar kendini revize etmiş oluyor ki bu da kendini böylelikle devamlı suretle güncelleyen bir programa sahip olduğumuzu bize gösteriyor.

Kültür tarafına geldiğimizde de ülkemizin bütün o kültürel mozaikini kucaklayan, manevi ve millî değerlerimizi önemseyen bir şekilde, etkinliklerle, çocuklara ve gençlere sevdirerek... Hatta zaman zaman yetişkinlerden de biz geri bildirimler alıyoruz, "Biz de okuyoruz, biz de faydalıyoruz." şeklinde. İnşallah, bildiğiniz gibi, ÖSYM İngilizceyi dört dil becerisi üzerinden yaptı, Türkçeyi de dört dil becerisi üzerinden, bir TOEFL uluslararası sınav şeklinde dönüştürmeyi düşünüyor. Biz de bu sınava eklenme... Burada ben bir bilgi de vermek istiyorum: Ölçme Değerlendirme Genel Müdürlüğümüz, bu demin bahsettiğim Avrupa Birliğinden "ALTE" akreditasyonunu aldı yani sınav yapabilmek akreditasyonu 16 yaş üstü için. Şimdi, Bakanlığımız 16 yaş altı için yani 7 ve 16 arasını tamamlamaya çalışıyor, bayağı da mesafe kaydettik. Böylelikle, inşallah 7'den 18 yaşa kadar bir akreditasyon, dil öğrenme ve öğretme akreditasyonu, ölçme değerlendirme... Çünkü bir şeyi ölçemezseniz onun nasıl yol aldığını, eksikliklerini tespit etmeniz ve kalite geliştirmeniz, standartlaşmanız zor olur. Bu bilgiyi de ben sizinle paylaşmak istedim.

Bir şeyi daha -bence yapmamız gereken- müsaadenizle bunları paylaşmak istiyorum. Mesela Almanya'nın belirli bölgelerinde, maalesef, Türkçe köken dil olarak kabul edilmiyor ama bazı bölgelerinde hâlâ daha köken dil olarak kabul ediliyor. Köken dil olarak kabul edilmesi demek, CEFR'la uyumlu bir şekilde ölçme değerlendirmesinin yapılabilir ve okuldaki karnelere işlenebilir olması demek. Bizim de inşallah hem Bakanlık olarak hem de sizin desteğinizle, Avrupa'da özellikle "karne notu" olarak Türkçenin kabul edilebilirliğini artırmamız önemli.

En son Avusturya'da... Avusturya'da okulumuz yok ama Maarifin bir etüt merkezi var, okul olmaya inşallah çalışıyor. Orada Avusturya yetkililerinin eskiye göre daha yumuşadıklarını ve temasların, özellikle de sizler üzerinden yürütülecek olan temasların... Ben tabii Viyana'daki konu için konuşuyorum. Bu dilin çünkü eskiden böyle bir statüsü vardı, karnelerde geçerliydi, ölçme değerlendirmesi akrediteydi; tekrar inşallah Türkçemizin bu statüye kavuşması önemli arz ediyor. Ben bu bilgileri de sizinle paylaşmak istedim.

Bir bilgi daha, mesela İsviçre -ki yine, biliyorsunuz çok titiz ülkelerdendir- burada da özellikle Cenevre tarafında Portekizce kabul ediliyordu karne notu olarak işleme statüsüne kavuşması hususunda. Buradaki yine yürütülecek olan çalışmalarla Türkçe de bu statüyü yakalayabilir. İnşallah, bir kelebek etkisiyle diğer eyaletlere ve ülkelere de bu sirayet eder.

Evet efendim, ben sözü tekrar Genel Müdürlüğümüze bırakıyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME -
Çok teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Efendim, Bakanımızın sizlerle paylaştığı bilgiler doğrultusunda bahsi geçen Türkçe ve Türk Kültürü dersleriyle alakalı yeni kitap çalışmalarımız oldu. Biz her seviyede... Bu 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 diye seviyelendirdiğimiz sınıfa tekabül etmiyor efendim, onların dil yeterlilikleriyle alakalı bir seviyelendirme. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'miz malumlarınız, bunlarla da uyumlu olması motivasyonu...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Burada benim alanım olduğu için ben müsaadenizle efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME -
Buyurun efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Hem CEFR'la uyumlu hem Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'yle uyumlu ve "bilingual" öğrencilere yönelik çalışıldı. Bu arada "bilingual" öğrencilerin de özellikleri gözetilerek çalışıldı ve yine aynı hususu tekrar etmek istiyorum: Öğretmenlerimizden, uzmanlarımızdan sahadaki gelen dönütlerle kendini güncelliyor.

Buyurun efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Bu güncelleme çalışmalarının bir tanesini geçen hafta Van'da tamamladık. Nasipse haftaya da burada, Ankara'da devam edeceğiz çalışmaya. 30 kadar bir ekibimiz var. Bunlardan bazıları muhtelif üniversitelerden alanında çok yetkin akademisyenlerimiz. Tabii, çok şanslıyız; Bakanımızın da hani akademik olarak ilişkide olduğu konu olduğu için biz en üst seviyede bu süreci takip edebiliyoruz.

Ülkem Yanımda Platformu'nu tanıtmak istiyorum sizlere. Malumunuz, dijitalleşme sürekli aslında hepimizin gündemine gelen, öğrencilerimizi, çocuklarımızı eğitirken, bizlerin de bu dönüşüme bir şekilde öncülük etmesi gerektiğiyle alakalı bir kanaate sahibiz. Dolayısıyla, adını "Ülkem Yanımda" koyduğumuz bir çevrim içi Türkçe ve Türk Kültürü dersleri platformu kurguladık. Eğer fırsatınız olursa "Ülkem Yanımda" diye bir link paylaşacak arkadaşlar ya da karekod okutabilirsiniz. Bu çok yeni, görsel olarak çok zengin, özellikle genç ve çocukların çok eğlenerek öğrenebileceği, zengin içerikleri barındıran bir platform. Bu platforma çok güveniyoruz. 11 ülkede 110 öğretmenle 2.300 kadar öğrenciye ulaştık çok kısa bir sürede. Burası çevrim içi Türkçe ve Türk Kültürü dersleri, fiilen bu derslerin verilemediği ülkelerde tatbik ediliyor ve gün geçtikçe bu ağı büyütüyoruz. Bu ağ kapsamında öğretmen gönderemediğimiz ama millet varlığımızın çokça bulunduğu ülkelerde bu platform bizim gerçekten çok işimize yarıyor. Bu platform gelişmeye, dönüşmeye devam ediyor. Öğretmenler ülkemizin muhtelif şehirlerinde bulunan, gönüllü olarak canlı sınıflar oluşturan öğretmenlerimiz; bire bir, 15-20 kişilik sınıflar oluşturarak -seviyesine göre- öğretmenlerimiz bu dersleri çevrim içi olarak tatbik ediyorlar. Dolayısıyla, hani örnek verecek olursak Eskişehir'deki, Urfa'daki, Tekirdağ'daki herhangi bir öğretmenimiz bu platforma dâhil olarak Almanya'da, Fransa'da, Avustralya'da veremiyorsak -mesela, Bosna Hersek ve Senegal'i son olarak dâhil ettik buraya-

burada canlı Türkçe sınıfları oluşuyor ve biz, Türkçe ve Türk Kültürü derslerimizi bu platform marifetiyle öğrencilerimize aktarabiliyoruz.

Bu platformun içeriği çok zengin, ekran başında buluşuyoruz. Size özel sınıflar, masallar; "dinliyorum, öğreniyorum" "oyunlarla eğleniyoruz" "haydi yarışalım" gibi birçok dijital platformu, içeriği öğrenciye ulaştırabiliyor.

Öğrenciler, sadece canlı olarak katıldıkları derslerden değil, bu araçları da kullanarak gerek oyun oynayarak gerek yarışmalara dâhil olarak hem Türkçe kültürünü, kendi kültürlerini daha yakından tanıma fırsatı, geliştirme fırsatı buluyorlar hem de dil yetkinliklerini artırma fırsatı buluyorlar. Malumlarınız, son dönemde Bakanlığımızın üstün gayretiyle dijitalleşme konusunda çok yol aldık, dolayısıyla bu dijital platformların da Ülkem Yanında entegrasyonunu sağlamak suretiyle ülkemizdeki bir vatandaşımıza sunduğumuz tüm eğitim imkânlarını yurt dışındaki soydaşımıza da vermek gibi bir gayemiz, amacımız var. Aynı zamanda öğretmenlerin de bu platformu ne şekilde kullanması gerektiğiyle alakalı birçok video içeriği oluşturuyoruz. Geri dönüşler çok güzel, bizi çok heyecanlandıran bir proje. Allah nasip ederse bu projeyi büyüterek sürdürmeye devam ediyoruz.

Efendim, yeşil kutucuklar şu an hâlihazırda Ülkem Yanında Platformu'nda öğrencilerimize sunduğumuz ve kullanımına aktif olarak hazır hâle getirdiğimiz platformlar. "İzle, katıl, öğren" "Seviyeni keşfet" "Haydi konuşalım" ki bu "Haydi konuşalım"da bir yapay zekâ robotu da oluşturacağız. Bu konuda çok marifetli arkadaşlar var bünyemizde. Bunlar da nasip olursa çok yakın zamanda öğrencilerimize sunabileceğimiz platformlar olacaklar.

Size İsveç'ten "Alp" diye bir öğrencimiz selam verecekler, uygun görürseniz kısaca dinleyelim.

(Video gösterimi yapıldı)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Evet, Alp gibi 2.300 öğrenciye ulaştık, daha fazla öğrenciye ulaşmak için de tüm gayretimizle çalışıyoruz.

Yurt dışında görev yapan öğretim üyelerinden bahsetmiştim. Bu öğretim üyeleri 46 farklı ülkede özellikle üniversiteler bünyesinde bulunan Türk dili ve edebiyatı bölümleri, yine, dil merkezleri, Türkçe öğretim merkezleri, yabancı diller bölümü, Türkoloji bölümleri... Balkanlarda, Kuzey Afrika'da, Türkistan'da, malumlarınız, üniversiteler bünyesinde bulunan çok çeşitli programlar mevcut, bazıları çok kadim Türk dili ve edebiyatı bölümleri. Oradaki akademisyenlerle irtibatlarımızı güçlendirecek, oradaki akademisyenlerle ortak akademik faaliyetlerde bulunacak 172 kişilik bir kadromuz var. İnşallah bu konuda da çok farklı yapısal değişikliklere gideceğiz. Çok daha etkin şekilde ülkemizin özellikle Türk dili ve edebiyatı alanında öne çıkan üniversiteleriyle iş birliği konusunu artırmaya çalışıyoruz.

1416 burslarımız, malumlarınız, çok kadim bir geleneği olan bir burs programı ve muadillerine göre, mübalağasız, gerçekten ülkemizin çok gururlandığı, gurur verici bir burs programı çünkü çok cömert bir şekilde Türkiye'nin özellikle önümüzdeki süreçte insan kaynağı oluşturma konusundaki motivasyonunu da açıkçası özetleyen bir proje; naçizane ben böyle görüyorum. Bizim şu an 43 ülkede 2.500'ün üzerinde bursiyerimiz var. Bunlar Birleşik Krallık'ta, Hollanda'da, Almanya'da, Amerika Birleşik Devletleri'nde, Kanada'da çok iyi üniversitelerde, "...¹ listelerinde çok ön sıralardaki üniversitelerde çok nitelikli eğitimler alıyorlar. Bunlar kurumlarımız adına gidiyorlar malumunuz, üniversitelerimiz adına gidiyorlar. Dönüşte de onların istihdamını sağlamak konusunda da çok farklı stratejik çalışmalar yapıyoruz. Çok yakın zamanda geri dönüşlerindeki uyumları kolaylaştırmak için önemli bir çalıştay gerçekleştirdik. Çok kaliteli yerde eğitim alan öğrencilerin eğitim süreçlerindeki tecrübelerini ve öğrenimlerini buralara aktarmasıyla alakalı çeşitli araçlar da geliştirmeye çalışıyoruz. Bu yıl da nasip olursa 800 civarında öğrencimiz yine bu programa dâhil olacak, onların sınav süreçleri devam ediyor.

Tabii, bu bursların stratejik alan belirlenmesi konusunda bizim dayaniştığımız, istişare ettiğimiz kurumlar var. Bunların başında Yükseköğretim Kurulu geliyor, Sanayi Bakanlığımızla sıkı temastayız, TÜBA'dan yine, onların "stratejik alan" olarak tanımladığı alanlara öğrenci gönderme konusunda ve TÜBİTAK'la iş birliğimiz var. 11 üst alan, 169 stratejik ve öncelikli alan belirlendi. Biz bu alan belirleme işini ciddiye alıyoruz çünkü malumunuz, çok dinamik süreçler, her çağın bir ruhu var. Bu çağın gerektirdikleri, stratejik alanları belirleme konusunda da devletimizin diğer kurumlarıyla dayanışma hâlindeyiz.

Dünden bugüne bazı 1416'larımızı paylaşalım sizinle: Bilim ve akademi, kamu ve siyaset, edebiyat ve sanat alanlarında kategorize ettik. Hepimizin yakından tanıdığı çok kıymetli isimler var, 1416 burslarından istifade etmiş ve dönüşlerinde de ülkemizde çok büyük katkılar yapmış insanlar. Tabii, yüzlercesi, binlercesi var ama biz, böyle, herkesin tanıdığı, ön plana çıkan isimlere yer verdik: Adnan Kahveci, Ahmet Taner Kışlalı, Fuat Oktay, Bakanımız Mehmet Bey, Suat Hayri Ürgüplü, özellikle kamu ve siyaset alanında isminden söz edebileceğimiz büyüklerimiz; edebiyat ve sanat alanında, yine, Cemal Reşit Rey, Necip Fazıl Kısakürek, Nurettin Topçu, Sabahattin Ali, Suat Kemal Yetkin; yine, çok kıymetli bilim insanlarımız, büyük öncülerimiz var Aydın Sayılı, Cahit Arf gibi, İhsan Ketin, Jale İnan, Remziye Hisar; efendim, bunlar gibi birçok büyüğümüzün bu burs programından yararlandığını biliyoruz.

Bursiyerlerimiz için bir destek, danışmanlık hizmeti sunmak adına 13 kişilik bir birimden oluşan bir destek birimi ihdas ettik çok yakın zamanda; tabiri caizse telefonun bir ucunda bizim arkadaşlarımız yer alıyor. Yurt dışında nerede bir bursiyerimiz varsa onların problemleriyle bilfiil ilgilenmekle alakalı büyük bir gayret içindeyiz. İnşallah bursiyer destek danışmanlık birimimizi büyüterek bu hizmeti genişletmeye çalışacağız.

Evet, malumlarınız, tabii, bizim, yurt dışındaki eğitim politikasına yön verecek ve eğitim diplomasimizi belirleyecek politika çalışmalarımız, belgelerimiz mevcut. Bu politika çalışmalarımızın bize ödev olarak verdiği bazı çalışmalara başladık bile. Ulusal kalkınma ve strateji vizyonundan yararlanıyoruz. Bütün atâşe ve müşavirliklerimizi yakın zamanda dâhil edeceğimiz, şu anda pilot uygulamasını yaptığımız bir çalışmamız var. Sahada onların gözlemlerini, problemlerini bize aktarabilecek bir anket çalışması gerçekleştirdik ve bunlara çok yönlü veri analizleri yapıyoruz. Hangi bölgede, nasıl strateji belirlememiz gerektiğiyle alakalı müşavirlik ve atâşeliklerin kullandığı bu anketten çıkan verileri çok önemsiyoruz.

Biz, nasip olursa, sizlerle paylaştığımız Türkçe ve Türk kültürü derslerinin yaygınlaşması, güçlenmesi ve gelişmesiyle alakalı çalışmalarımıza devam edeceğiz. Nasip olursa haziran ayında yapacağımız bir Eğitim Teknolojileri Zirvesi var. Bu zirveye her

¹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

yıl dünyanın çok çeşitli coğrafyalarından gelen, bakanlık düzeyinde katılımcılar oluyor. Nasip olursa yaptığımız çalışmaları da bir lansman niteliğinde Eğitim Teknolojileri Zirvesine taşıyarak muhataplarımıza anlatmak istiyoruz. Sizlerin de fırsatınız olursa katılımlarınızdan şeref duyarız.

Çok yakın zamanda Fransa çalıştayımız var. Almanya'da çalıştayımızı tamamladık.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Ben bir ekleme yapmak istiyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Buyurun efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Bakanlığımız, şu veri odaklı metodolojiyle Bakanlık Yönetim Sistemi'ne geçti. Bu yönetim sisteminde bütün Bakanlığımız veri odaklı metodolojiye geçti ve Bakanlık Yönetim Sistemi'ni oluşturdu. Bu sistemle birçok kaynaktan veri çekebiliyoruz, bu verileri okuyabiliyoruz ve Bakanlığımız tarafından geliştirilen yapay zekâ aracıyla filtreleyebiliyoruz. Buna, aynı şekilde, yükseköğretim birimi de dâhil oldu. Böylelikle, yurt dışındaki performanslarımızı da biz artık izlemeye başlayıp verilerimizi güncel bir şekilde filtreleyerek kanıta dayalı, temelli araştırmalarımızda yol alacağız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Evet, Fransa çalıştayından kısaca bahsetmiş olalım. Almanya'da bir benzerini henüz tamamladık. Burada, tabii, bölgede görev yapan, o coğrafyanın dinamiklerini haiz olan eğitim ataşesi, müşavir ve koordinatör öğretmenlerimizle bir araya geliyoruz. Aynı zamanda, yine, oralarda mevcudiyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının da eğitim alanında çok farklı çalışmaları var. Hem koordineli gitmek hem bir şemsiye oluşturmak adına, onlarla da nasip olursa görüşeceğiz; bu paydaşlarla ortak faaliyet yapmak konusunda da belirli stratejiler belirliyoruz.

Yine, üniversiteler... Çift dilli eğitim ve kurumsal iş birliklerine yönelik Fransa çalıştayımızda bir politika belirleme çalışması yapacağız. Dolayısıyla bu Fransa'daki çalışmamıza aynı zamanda komşu ülkelerden de katılımlar olacak; Belçika'yı da Hollanda'yı da bu Fransa çalıştayımızla kapsamış olacağız.

Efendim, özellikle dijital içerik geliştirme altyapısını kurmak için Almanya'da bir pilot uygulama başlattık. Mesleki etkileşim ve iş birliklerinin artacağı dijital kaynakları, tabiri caizse, bir "hub" altında toplayıp bütün bölgeye hizmet verebilecek bir bulut oluşturacağız, bununla alakalı teknik çalışmalarımız başladı; nasip olur, pilot çalışmamız çok verimli bir şekilde sonuçlanırsa bunu diğer ülkelere de yaygınlaştırmak suretiyle dijital dönüşüme de katkı sağlamaya çalışıyoruz. Burada yer almayan, yine, Türkçeyi öğretirken bir bilim dili olarak Türkçenin öğretilmesiyle alakalı yurt dışında ihtisas etmeye çalıştığımız çeşitli bilim ve teknoloji atölyeleri olacak, bununla alakalı paydaşlarımızla görüşmeler yapıyoruz. Özellikle, Türkiye'deki TEKNOFEST heyecanını hem çeşitli ülkelerdeki soydaşlarımızla hem de "gönül coğrafyası" diye adlandırdığımız coğrafyadaki öğrencilerle paylaşmak ve büyütmekle alakalı bir gayretimiz olacak. Bu, şu an fikir aşamasında ama kurumlarla görüşüyoruz, potansiyel paydaşlarımızla bu fikrimizi paylaşıyoruz; Allah nasip ederse birkaç ay içinde de bu fikrimiz bir fiiliyata dönüşerek biz nasip olursa bu eğitim heyecanına bilim ve teknoloji atölyelerinde de destek vermeye çalışacağız. Tabii, eğitim ve kültür gezilerimiz var, bunların yüzölçümü var doğrusu ama işte, son yılda 10 eğitim müşavirliğimizle yaptığımız 12 farklı organizasyon var. Bunların bazıları proje, bazıları ziyaretler ve bu proje ve ziyaretler kapsamında da yüzlerce öğretmenimiz ile öğrencimizi buralarda misafir ediyoruz.

Çok hızlıca bahsedeyim, çok zamanınızı almayacağım. Kardeş okul uygulamamız var, malumlarınız. Bizim diğer Genel Müdürlüğümüzün, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğümüzün uhdesinde yürüten bir uygulama. Şu an dünyanın hemen her yerinde kardeş okullarımız var, Balkanlarda özellikle kardeş okul uygulamamız çok yoğun şekilde devam ediyor. Bu kardeş okullar marifetiyle kurduğumuz atölyeler var. Bosna Hersek'te bir pilot uygulamamız oldu, 6 farklı atölyemizi kurduk, adına "Matrakçı" dedik, Harezmi Model'i mizi oraya taşımaya çalıştık, 600'e yakın öğrenciye ulaştık, oradan çok farklı proje grupları oluştu. Bu pilot uygulamayı Balkanlardan başlayarak diğer coğrafyaya da yaymaya çalışacağız. Sadece Bosna Hersek'te 259, Makedonya'da 160 civarında kardeş okulumuz oldu; bunlar yıllık birbirlerine ziyaret gerçekleştirmek suretiyle kendi yaşlılarıyla tanışıyorlar, ülke ziyaretleri kapsamında hem o ülkenin kültürel varlıklarını hem de aslında ortak paylaştığımız çok kadim bir medeniyetin tabiri caizse yeni vârisleri olarak birbirini tanıma fırsatı buluyorlar.

Benim sunumun bu kadar.

İlgiyle dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, sizlerin ekleyeceği bir şey varsa...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Ufak bir husus...

Öğretim üyeleriyle de yine aynı şekilde, hani sadece tabii, Türkçe, işte, Türk edebiyatı, işte, TÖMER'ler; bunların dışında da yine Orta Doğu çalışmaları, Balkan araştırmaları, bu konularla ilgili yurt dışındaki bölümlerde de öğretim üyelerimiz çalışmakta. Bu ekosistemi, biz, inşallah, daha da geliştiriyoruz, daha da geliştireceğiz. En son Suriye'de, Şam Üniversitesinde yine Türk Edebiyatı Bölümü kuruldu, oraya öğretim üyesi desteğinde bulunduk. Bu iş birlikleri daha da gelişecek. Ülkemizin prestijli kabiliyeti dünya çapında kabul görüyor.

Bunları saygılarımızla arz ederiz efendim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Sayın Bakan Yardımcımıza ve Sayın Genel Müdürümüze gerçekten detaylı sunumları için çok teşekkür ediyoruz. Ülkem Yanımda hizmetini bize öyle canlı canlı da gösterdiğiniz için ayrıca...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Yani tabii, zamandan dolayı çok üstünkörü geçtik ama bu Ülkem Yanımda... Tabii, diğer birimlerimiz de katkı veriyor yani Temel Eğitim de katkı veriyor, Ortaöğretim de katkı veriyor dijital kitaplarıyla, etkinlikleriyle, oyunlarıyla, MEBİS'yle. Bu bakımdan, T.C. vatandaşı olan herkes bu platformlardan yararlanabiliyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Tekrar çok teşekkür ediyoruz.

Ben, şimdi, sunumla ilgili söz almak isteyen sayın üyelerimiz varsa onlara söz vermek istiyorum.

Komisyon üyesi olmayan ama bugün burada bizimle beraber olan hem Sayın Yılık'a hem de Sayın Yeneroğlu'na ayrıca teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Sayın Yeneroğlu, buyurun.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Ben çok teşekkür ediyorum.

Gerçekten çok önemli faaliyetler. Özellikle, hayatının büyük çoğunluğu yurt dışında geçmiş milletvekili arkadaşlarımız da var burada. Yaşadıkları ülkelerde tabii Türkçeden uzak kalma, millî, manevî değerlerden uzak kalma noktasında herkes bizim kadar şanslı değildi, onu özellikle belirtmek gerekiyor. Çünkü biz kendi yaşadığımız çağda, çocukluk yaşlarımızda vesaire hem sivil toplum kuruluşlarının olağanüstü önemli, büyük, bize Türkçeyi öğreten faaliyetleri... Ama aynı zamanda o dönemlerde tabii ki o faaliyetler daha ziyade "Bu insanların büyük çoğunluğu Türkiye'ye geri dönecek." edasıyla verilebildiği için okullarda da biz Türkiye'den gelen öğretmenlerden Türkçe dersi alabiliyorduk; bu, haftada iki saattir, dört saattir ama fena değildi, bir zemin oluştuyordu ve ailede o zemin tamamlanabiliyordu, geliştirilebiliyordu. Şimdi, tabii, çok değişti, ortamlar çok değişti. Orada toplum artık "geri dönen" kabul edilmiyor, orada yerleşik kabul ediliyor. Yerleşik kabul edildiği için aslında hukuken asimilasyona tabi kabul ediliyor. Tabii, diğer tarafta çoğulcu anayasal anlayış, iddialar var. Onun için doğrudan "Asimilasyona tabi." de denilmiyor, bunun problem oluşturacağı bilinci içerisinde. Ama netice itibarıyla uluslararası hukuk çerçevesinde de gri alanlar çok fazlasıyla mevcut; bunlar azalmayacak, artacak. Bu, tabii, kavram kargaşasına da sebebiyet veriyor.

Siz haklı olarak soruyorsunuz "Bunu nasıl tanımlayalım?" diye. İşte "gurbetçi" olmuyor. Artık oradaki toplum... Hani yeni nesillere bu hiç uygulanamayacak bir şey çünkü gurbetçi değiller, yerleşik insanlar, orada ilgili ülkelerin vatandaşları; önemli bir bölümünde artık Türk vatandaşlığı da yok yani Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı da yok, mavi kart vesaire gibi şeyler var. Tabii, bugün, millet varlığımız diyebiliriz; bilemiyorum ama iyi bir önerim de yok doğrusunu söylemek gerekirse. Yani bu zor bir konu ve dinamik bir konu. Türk toplumu desek, Türkiye'de binbir tane sıkıntımız var, Anayasa'ya atıfta bulunma noktasında bu konuda meseleler var çünkü yurt dışındaki toplumun tamamını kucaklamak gerekiyor, tüm farklılıklarıyla birlikte kucaklamak gerekiyor. Dolayısıyla bizim kendi mevzuatlarımız buna çok müsait değil. "Burada müsait değilse yurt dışına bunlar nasıl uygulanacak?" konusunda binbir tane sıkıntı var. O açıdan daha soyut ama herkesi kucaklayan bir kavram kullanmanız gerekiyor, burada bir gerçeklik var. Dolayısıyla bu çerçevede, şu anda hani biz çalışma kavramı olarak "diaspora" kullanıyoruz ama diaspora da her konuya bir tanım kavramı olarak ne kadar uyabilir, o da ayrı bir tartışma konusu elbette ama "gurbetçi"den vazgeçmiş olmak bence başlı başına önemli bir adım yani oraya geri dönmek lazım hiçbir şekilde.

Şimdi, ben şunun üzerinde durmak istiyorum: Bir kere bence yurt dışındaki temel sorunlarımızdan biri, yurt dışındaki Türk okulları diye ifade ettiğimiz okulların çok büyük bir bölümünde, benim bildiğim, sadece Türkçe müfredat uygulanıyor, bu da aynı zamanda orada yerleşik olarak yaşayan insanların kendi çocuklarını oraya gönderme imkânını ihtimal dışına çıkarıyor, olanak dışına çıkarıyor. Niye? Çünkü orada bu insanlar yerleşik. Hatta ve hatta gönderseler bile o da başlı başına ciddi bir problem çünkü bu insanlar orada yaşayacaklar; tamamen yabancı bir ülkenin yabancı bir müfredatına tabi bir eğitim alıyorlar. Bu çocuklar büyüdüktan sonra orada yaşama imkânları yok, mecburen Türkiye'ye geri dönmek zorundalar. Bunun bedelini aslında... Mesela, Suudi Arabistan'da vesairede şu anda devam ediyor mu bilmiyorum o okullar, bir ara engellenmişti oradaki siyasi sorunlar sebebiyle. Fakat mesela ben oraya gidip... Yani çok ciddi sorunları da görüyoruz. Şimdi, bu çocuklar orada yetişiyor, Türkçe öğreniyorlar, okullarda Arapça öğrenmiyorlar, o ülkelerde yaşıyorlar ama bu çocuklar ileride mecburen ya Türkiye'ye dönecekler, Türkiye'ye dönseler bile buranın kültürüne uzaklar çünkü tamamen orada yetişmişler. Bu, Batı ülkelerinde zaten olacak bir iş değil fakat bu konuda Millî Eğitim Bakanlığının da maalesef bu meselelerle ilgili bana göre yeterlilik noktasında veyahut da bu sorunlara hazırlık noktasında bayağı bir mesafe katetmesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bir taraftan mütakabiliyet çerçevesinde iddialar var, bunu anlıyorum ama diğer tarafta gerçeklikle bunlar örtüşmüyor yani her ülke bizimle eşit durumda değil yani ileri geri anlamında söylemiyorum ama oradaki vatandaşlarımızın şartları eşit durumda değil. Dolayısıyla bana sorarsanız, ilgili ülkelerde mutlaka ya Türkiye -işte Maarif Vakfı var, bu konuda aslında ciddi altyapılar da var- uluslararası müfredat oluşturacak, bütün ülkelerde bu uygulanabilecek çünkü bunu birçok Batılı ülke yapıyor. Örneğin işte burada Alman Okulu; hem "abitur" alabiliyorsunuz orada hem de IB yapabiliyorsunuz. Şimdi, bizim böyle imkânlarımız bildiğim kadarıyla, gördüğüm kadarıyla değişmediyse çok çok kısıtlı ve neredeyse yok.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Ankara'da "abitur" yapabiliyor musunuz?

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Ankara'da "abitur" yapabiliyorsunuz. Yani şöyle: "Abitur" olarak hesap ediliyor o, biliyorsunuz. IB yapıyor...

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Ama IB ile "abitur" aynı şey değil.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Yok ama "abitur" olarak şey yapılabilir yani Almanya'da onu "abitur" olarak kabul ediyorlar sonuçta, "..."² yapıyorlar sadece yani onun sonuçta puanını "abitur"a şey yapıyorlar, uyarlıyorlar.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Almanya'da...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - E, tabii ki yani mesele bu zaten, kabul edilmesi sonuçta. Ha, tam Almanya'nın yüzde yüz kendi "abitur"u mu? Değil tabii ki ama şimdi burada bizim okullarımızda, Suudi Arabistan vesaire gibi okullarda bu anlamda uluslararası geçerli bir şey de yok, bir olanak da yok yani orada başlı başına çok esaslı sorunlar var, o sorunların aşılması gerekiyor. O sorunlar aşılmadığı takdirde gerçekten o çocuklara da yazık oluyor ve aynı zamanda ülke olarak bizim de aslında orada yaptığımız masrafların da bir anlamı olmuyor yani bunun anlamı olması lazım. Yani o çocuklar orada okuyor, orada yetişiyorlar; hem o topluma entegre, o toplumda faydalı olmaları gerekiyor hem de Türkiye'ye bir şekilde faydalı olmasını da elbette mülhaza ediyoruz yani. Şimdi ama nasıl olacak bu iş? Dolayısıyla orada da kayıp, burada da kayıp. Yani bunlar bence çok esaslı bir sorun, bunun üzerinde durulması lazım. Uluslararası müfredat mı deriz, karma müfredatlar mı deriz; bu, bence en önemli hususlardan biri.

Diğer bir konu, materyaller konusuyla ilgili geçmişte ciddi sıkıntılar vardı. Burada 8-10 yaş grubuna hitap eden orada o yaş grubuna hitap etmiyor, içerik olarak hitap etmiyor, dil olarak hitap etmiyor, yeterlilik noktasında ciddi problemler var. Bu konularda önemli adımların atıldığını biliyorum, bunun daha da artırılması gerekiyor, güçlendirilmesi gerekiyor.

Son bir konu -başlıklar olarak geçiyorum- burs alanı. Ben yıllarca uğraştım, bakın, sizin o burs alanı tanımlamalarınıza... Bir de sizin biriminizle zaten ilgili, yurt dışı Türklerin eğitimi başlı başına bir konu fakat Türkiye'de o listelerinize bakarsanız başlıklar

² Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

arasında yurt dışı Türk toplumu yok, diaspora yok, Müslüman azınlıklar yok. Bakın, şimdi, bu konuları en fazla çalışan ülke Türkiye olması gerekiyor. Türkiye üniversitelerinde -İslamofobiya dışında çünkü bu çok siyasallaşmış bir şey yani- Müslüman azınlıkların tarihsel, sosyolojik gerçeklikleriyle ilgili doktora bursları vermek gerekiyor. Türkiye'de bu alanla ilgili bir tane, bu benim dediğim çerçevede bir tane uzman yok, bakın, bir tane dahi yok. Bizim sayısız ilahiyat fakültemiz var yani zemin buna müsait, din sosyolojisiydi, şuydu buydu, bu konularla ilgili Türkiye'de imkânlar var. Dolayısıyla yurt dışında, mesela İngiltere'de "..."³ yüksek lisans görebiliyorsunuz, doktora çalışmaları yapabiliyorsunuz, Batı ülkelerinin birçoğunda bu var ama maalesef Türkiye'de bunun karşılığı yok. Bu çocuklar, gençler geri döndükleri takdirde burada yapabilecekleri bir şey yok ve siz burs vermiyorsunuz yani Millî Eğitim Bakanlığı burs vermiyor. Bunların burslandırılması lazım, mutlaka listelerimize alınması gerekiyor; bu çok önemli bir başlık.

Aynı zamanda yurt dışındaki Türk toplumuyla ilgili meseleler de yani bu tabii ki multidisipliner bir alan; bunun eğitim alanı var, siyasal boyutları var. Bakın, Müslüman azınlıklarda ilgili ülkelerin din-devlet ilişkilerinin mutlaka çalışılması gerekiyor çünkü bu artık diaspora kavramına uymadığı için oradaki millet varlığımız veya nasıl ifade edeceksek, başka başka kavramsallaştırmalar var. Etnisiteler bir şekilde, o uluslararası hukukta sonradan göç eden etnisiteler asimilasyona tabi kabul edildiği için farklı statülere de girebiliyorlar; mesela, Müslüman azınlık vesaire. Şimdi, bu konuda Türkiye'nin iddiası var, iddianın altının doldurulması lazım, bilimsel çalışmalara destek verilmesi lazım yani yüksek lisans, doktora burslarının bu alanda mutlaka en azından bu yıl gündeme alınması gerekiyor. Bu konuda Millî Eğitim Bakanlığına geçmişte ben yazılı olarak da önerilerde bulunmuştum ama bu son dönemde de arkadaşlarla tekrar görüştük, söz verdiler, yine yapmadılar. Artık, hangi teknik sebeplerden kaynaklandı, engellendi bilmiyorum ama sonuçta, hani çok daha esaslı bir mülhaza çerçevesinde engellendiğini düşünmüyorum, arada gümbürtüye gitmiştir. Fakat bu iki başlık da çok önemli, bunu mutlaka önümüzdeki yıllardaki burs programlarımızda dikkate almamız gerektiğini ve Türkiye'de de, hem orada o eğitimi almış, karşılıklı, çift, birkaç dilli eğitim almış insanların da Türkiye'de üniversitelerde de sonradan veya kurumlarda istihdam edilmesi gerekiyor.

Ben şimdilik bununla yetinmiş olayım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Teşekkür ediyorum.

Cevabı önce mi alalım? Toplayıp mı verelim?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Nasıl uygun görürseniz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Buyurun lütfen.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, öncelikle bu kavram karmaşasına bir dilci olarak ben de katılıyorum. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığımızca yürütülen bir çalışma var. İnşallah, oraya sizi davet edelim. Hani terimde birlik, kavramda birlik, dilde birlik inşallah ama işte bir söz varlığı, çok yoğun, zaten, çok detaylı ve geniş Çukurova Üniversitesinin ve ODTÜ'nün başlattığı, inşallah bizim ekiplerimizle birlikte herkesi kucaklayarak yürütülen bir söz varlığı çalışması var. Bundan ayrı olarak da yürütülen bir dilde ve terimde, kavramda birlik çalışması var.

İkinci hususa geldiğimiz zaman, Sayın Vekilim, Suudi Arabistan'a gittiğimiz zaman okullar açılmaya başlandı ve ilk gittiğimizde -pardon- kapalıydı ve oradaki Türkler "Bu okullar ne zaman açılacak?" Çünkü Suudi Arabistan'ın şöyle bir durumu var, siz benden daha iyi bilirsiniz: Kimse vatandaş değil, bir ikame var. İkame de her an iptal edilebilir ve bu, tabii, bir veli için -nasıl tanımlayalım- bir risk faktörü. Onun için, çocuğunu Türk okuluna göndermeyi tercih ediyor ve müthiş...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Çok doğru ama pratikte, on beş yirmi yıl orada yaşıyor insanlar yani işin bir de böyle bir boyutu var.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Evet ama hani biz şimdi bir de ihtiyaç analizi de yapıyoruz, malumunuz, hani ihtiyaç analizi yaptığımızda böyle bir talep var, geliyorlar fakat bunun yanında Arapça da devam ediyor yani Arapça sıfır değil çünkü dediğiniz gibi yani sıfır Türkçe değil. Bu arada tekrar gittim, okulları ziyaret ettim, bizzat şahidim ki hani geçiş imkânı olsun ama her üniversiteye geçiş imkânı olmuyor; Suudi Arabistan'ın bazı kotaları var, bazı kıstasları var.

Şimdi, diğer şey -zaten o Avrupa'da yok, işte, açmak için çalışıyoruz- mütakabiliyet. Malum, Fransız okulları var, Alman okulları var, bizim de olsun diye Almanlarla bayağı bir yol katettik. İnşallah güzel haberleri alacağız diye ümit ediyoruz.

Diğer şeye geldiğimizde de genelde de Orta Asya, orada da evet Türkçe müfredatı var ama oralarda da maarif okullarımız var. Yani maarif okullarının verdiği hizmeti tekrarlamamak ve örtüşmemek için biz Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'mizle devam ediyoruz ama bir yine havadis diyelim, uluslararası bir program üzerine ve diploma üzerine de çalışıyor, ilerleyen günlerde Sayın Bakanımız sizinle elbette paylaşacaktır.

Üçüncü hususumuz materyallerle ilgiliydi. Materyaller, Sayın Vekilim, bir eğitimci olarak söylüyorum, çok ciddi değişti, hakikaten çok ciddi değişti, güncellendi, yaş gruplarına göre, seviyelerine göre düzenlendi ve okul öncesinden artık başlıyoruz. Bu sadece Türkçe için değil, diğer alanlar için de okul öncesinden başlanarak çok ciddi bir pedagojik ve didaktik revizyondan geçti.

1416 konusunda da müsaadenizle sözü bir 1416'lı bursiyerimize ben vermek istiyorum.

Buyurun Kenan Hocam.

MİLLÎ EĞİTİM UZMANI KENAN KOÇ - Teşekkürler Sayın Bakanım.

Sayın milletvekilleri, Sayın Başkanım, değerli katılımcılar; sizi saygıyla selamlıyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Hocam, kendinizi de tanıtabiliriz misiniz? Tutanağa geçtiği için...

MİLLÎ EĞİTİM UZMANI KENAN KOÇ - Tabii. Kenan Koç, Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü, Millî Eğitim Uzmanıyım.

Sayın Bakanımızın bahsettiği gibi, eski bir bursiyerim, 1416'lı bursiyerim; Birleşik Krallık'ta yüksek lisans ve doktoramı tamamlayıp Bakanlığımıza hizmet ediyorum.

³ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olamayan kelimeler ifade edildi.

Şöyle; sayın milletvekilimizin bahsettiği gibi, biz 2013'ten beri, özellikle Bakanımızın Müsteşarlığı döneminden başlayan, ülke/bölge çalışmalarına bu burs kapsamında öğrenci gönderiyoruz. Birçok ülkede; Singapur, Güney Amerika, Japonya, Çin gibi birçok ülkede bizzat...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Bölge çalışmalarında mutlaka bunu bahsetmemiz lazım. Mesela, özellikle Bosna Hersek'te, Sırbistan'da, Kosova'da, yine Cezayir'de yani sizlerin bahsettiği, Müslüman nüfusun çok yoğun olduğu ve bizim çok farklı vesilelerle temasta olduğumuz bölgelerde...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Müslüman azınlıklardan bahsediyorum ben. Bir iki konu var burada. Dediğiniz ülkeler...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - İşte, Sırbistan...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Sırbistan, diyelim ki çok istisna. Şimdi, burada kastedilen şey, özellikle Türkiye'den göç etmiş, elbette diğerlerini yok sayalım anlamında demiyorum ama öncelikli olarak, Türkiye'den göç etmiş insanların sonuç itibarıyla boyutlarını, sosyolojik, tarihsel gerçekliğini, ihtiyaçlarını vesaire çalışacak yüksek ihtisas alanlarıyla ilgili ben konuşuyorum. Bu da özellikle, şimdi "Bizim oradaki varlığımız." dediğiniz Batı ülkelerinde, neticede yüzde 90'ı orada.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Sayın Vekilim, peki, bu çalışmaların sizce yurt dışında mı icrası... Yani aslında şöyle: Malumlarınız, Avrupa'daki birçok çok yetkin üniversitenin özellikle sosyal alanlarındaki tez konuları öğrenciye bırakılmıyor, yabancı öğrencilere yani siz İslamofobi çalışmıyorsunuz İngiltere'de zaten. Dolayısıyla...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Ben size çok doktora çalışması sayabilirim yani.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Ama kim tarafından...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Ama konu sadece İslamofobi değil; bakın, İslamofobi'ye takılıyoruz bu konularda fazla, bu da "siyasal çatışma" kavramına dönüşüyor, zaten burada bir zemin oluşmuyor. Kastettiğim; sonuçta, mesela oradaki toplumun dil bilgisini, kapasitesini, gerçekliğini, oradaki nesillerin meselelerini, sorunlarını; yaşlılar, gençler yani o kadar çok boyutlu konular ki, şimdi sizin burs listeniz var ya burada; bu burs listenizde, bu başlıklarda aldığınız takdirde... Ben size, mesela, her ülkede, şu anda yurt dışındaki Türk toplumuyla ilgili Batı ülkelerinde sayısız doktora çalışması başlığı gönderebilirim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Çok haklısınız.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Hâlihazırdaki yapılan tez çalışmaları.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Yok; var, var.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Çalışalım efendim bunu.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Ben bunların da... Tabii ki Türkiye'de üniversitelerde de bu çalışmalar yapılsın; elbette yapılacak, yapılması gerekiyor ama yurt dışında da bu çalışmalar yapılıyor zaten. Türkiye de bu konuda oraya burslandırırsa, bu insanlar neticede lazım, ihtiyaç burada yani.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Yurt dışındaki millet varlığımızın problemleriyle, vizyonu, geleceğiyle ilgili lisansüstü çalışmaların yapılmasını biz tekrar gözden geçireceğiz. Ben bizzat Bakan Bey'e, Bakanımıza arz edeceğim. İnşallah, kontenjan dâhilinde göndermeye çalışacağız.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Efendim, ihtiyaç olursa ben ayrıca, detaylı olarak size bu konuda sunum da yapabilirim yani tamamen teknik düzeyde.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Estağfurullah, çok teşekkür ederiz.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Hayır, çok önemli bir konu yani...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Çok haklısınız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Sayın Sırakaya, buyurun lütfen.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; ben de Sayın Bakanımızı ve değerli heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Yurt dışındaki millet varlığımıza yaklaşık 1.768 Türkçe ve Türk kültürü öğretmeniyle bir katkı sunmuş olmak hakikaten bana göre takdire şayan bir uygulama, yurt dışındaki vatandaşlarımızın hem Türkçe öğrenmesi hem Türk kültürüne olan aşinalığının devam etmesi noktasında. Öyle tahmin ediyorum ki ülkemiz noktasında da bir çalışma yürüten bir başka örnek olmasa gerek diye düşünüyorum.

Ancak bunlarla birlikte, tabii, özellikle Almanya'ya baktığımız zaman, sadece 28.304 öğrenciye ulaşabildiğimize yönelik elimizde bir veri var. Bunun dışında, belki yerelden bazı eyaletlerde mahallî olarak istihdam edilen Türkçe öğretmenlerinin varlığını biliyoruz. Bunlarla birlikte tahmin ediyorum 80 bine yakın ulaşabildiğimiz bir kitleden bahsediyoruz ama 0-18 yaş grubunda sadece Almanya'ya baktığınız zaman 1 milyona yakın bir millet varlığımızdan da bahsediyoruz. Dolayısıyla, 900 bine ulaşamadığımız, sadece 80 bine ulaşabildiğimiz yani onda 1'ine ulaşabilmiş olduğumuz bir düzlemde bahsettiğimiz yerde, acaba bu konuyla ilgili olarak var olan oradaki sivil toplum kuruluşlarıyla daha yoğun bir teşriki mesai içerisinde olabilmek veyahut da bu konunun biraz daha derinlemesine çalışmasını yapabilme noktasında bir çalışmamız mevcut mudur? Bunu özellikle önemseyeceğimi ifade etmek istiyorum.

Tabii, bir diğer husus, Türkiye'mizden 1.768 öğretmenimizin gönderilmesi önemli, değerli, kıymetli ancak Türkiye'den giden öğretmenlerimiz belirli bir süre orada kalıyorlar ve sonrasında da tekrar ülkemize geri dönüyorlar. Bu konuyla ilgili olarak, yurt dışındaki Türkoloji Enstitüsünden mezun olmuş olan insanlarımızın acaba yaşamış oldukları ülkelerin de sosyolojisine vâkıf olmaları hasebiyle Türkiye'de geçici bir süre bir uyum kursuna tabi tutularak bu konuda iletişimi daha rahat sağlayabilecekleri bir zeminin varlığını da göz önünde bulundurduğumuz zaman, Bakanlığımızın bu konudaki bir çalışmasının, bir düşüncesinin olduğunu biliyorum

ama hangi aşamada olduğumuzla ilgili olarak Komisyonumuzu bir bilgilendirme imkânınız olursa bunun son derece kıymetli ve değerli olacağını düşünüyorum.

Özellikle Ülkem Yanımda Projesi'ni son derece kıymetli ve değerli bulduğumu, artık dijitalleşen bir çağda rûberû olmasa bile insanlara ulaşabilmenin ki burada yavrumuzun konuşmasını gözlemledik, bu anlamda bunu son derece kıymetli bulduğumu... Özellikle 11 ülkede 110 öğretmenle bu hizmeti sunduğunuzu ifade ettiniz. Bu anlamda bunun daha geniş kitlelere ulaşabilmesi veyahut da tanıtımını yapma noktasında nasıl bir çalışmanız var? Bu konuyla ilgili olarak da Komisyonumuzu kısaca bir bilgilendirme imkânınız olursa memnuniyet duyacağımı ifade etmek istiyorum.

Tabii, Sayın Bakanım, siz konuşmanızda ifade ettiniz, ülkemizde bazı yabancı ülkelerin okullarının mevcudiyetini biliyorum. Bunların müteakibiye sistemine göre acaba biz hangi aşamadayız? Çalışmalarınızın devam ettiğini ve son aşamaya geldiğinizi; bunu biraz daha müşahhaslaştırma imkânımız var mıdır? Bu konuyla ilgili olarak bir bilgi verebilme imkânınız olursa bundan da memnun olacağımı ifade etmek istiyorum.

Son olarak da Mustafa Bey'in de ifade etmiş olduğu gibi bu yurt dışına giden öğrencilerimizin burs konusunun sadece öğrencilerin kendi isteklerine göre değil de acaba bunun beraberce belirlenebileceği -bir öğrencimizin gidip İngiltere'de Türkiye'yi çalışmasının çok faydalı olup olmayacağı konusunda bende istifhamlar mevcut- yani ilgili ülkede yüksek lisansını da bitirdikten sonra zaten Türkiye'yi de çalışmış olan birisinin orada istihdam edilmesi yönünde bir noktadan ziyade, hakikaten yurt dışındaki vatandaşlarımızın yaşamış oldukları ülkelerdeki sorunları arasında din-devlet ilişkisi olabilir, sosyolojik kavramlar olabilir, tarihsel süreç içerisinde baktığınız zaman göç tarihinin tüm süreçlerinin birincil nesil ile üçüncü nesil arasındaki kıyaslar olabilir, son dönem içerisindeki oradaki yaşanan zorluklar olabilir; acaba tüm bunların yüksek lisans öğrencilerimizle bir burs çalışması yapılırken bir görüşülerek, belirlenerek belki bir çerçeve içerisinde mütalaa edilebilme imkânı var mıdır? Bu konuyu da açıkçası bir sormayı arzu ettim.

Bir kez daha hem sizlere hem tüm kadronuza çalışmalarında üstün başarılar temenni ettiğimi ifade etmek istiyorum.

Sağ olun.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Teşekkür ediyoruz Başkanım.

Sayın Bakanım, ben de şunu eklemek istiyorum: Mesela, Fransa'da Büyükelçimizle ve ataşelerimizle görüştüğümüzde şunu söylemişlerdi bize -aynen Başkanımın da söylediği gibi, o yüzden ona bir ek yapmak istedim- "Öğretmenlerimiz var ama vizeyle alakalı sıkıntılardan dolayı dört beş ay bekledikleri için, okulun tam Türkçe dersi -Hasan Bey de hatta oradaydı- başvuru zamanında öğretmen eksikliği olduğu için biz bu dersleri, talep olmuyor, açamıyoruz." Yani öğretmenler gidiyor ama işte, vizeleri o zamanın yetiştirdiği için ekimde gidiyor, kasımda gidiyor, o zamana kadar da dersler seçilmiş oluyor ve Türkçe dersi alamıyorlar. Dolayısıyla, Başkanımın bahsettiği Bakanlığımızın da bir çalışmasının olduğunu bildiğimiz noktada nasıl bir ilerleme; yani evet, orası bu yüzden de çok önemli.

Vize konusunda da neler yapabiliyoruz? Tamam, o, Dışişleri Bakanlığımızla da görüşeceğimiz bir konu ama sizin nasıl bir kolaylaştırıcı etkiniz olabilir, bizim nasıl bir kolaylaştırıcı etkimiz olabilir parlamenter diplomasi yoluyla, onu da sormak istiyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Çok teşekkür ediyoruz efendim.

Öncelikle, parlamenter diplomasi yoluyla, bahsettiğimiz gibi, yerel yönetimlerle, özellikle Almanya eyalet eyalet, Fransa'da da yine detayla, daha sıkı bir şekilde... Çünkü Fransa'da da Türkçenin statüsü daha köken dilken o statüden kaldırılıyor ve seçmeli yabancı bir dil olarak şu anda yürürlükte. Bu da tabii, seçmeli ders konumunda maalesef öğrencilerimizi yönlendirme mekanizmaları pek verimli çalışmıyor.

Ben müsaadenizle sırayla gitmek istiyorum. Öğrenci sayısı az. Şimdi, Sayın Vekilim, Genel Müdürümüz bir sayı gösterdi; o açıklamayı Genel Müdür Yardımcımız yapsın.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI EYYUP TANYILDIZ - Sayın Başkanım, saygıdeğer üyeler; tabii, bizim yurt dışında yaşayan Türk varlığımız açısından Almanya çok önemli bir yere sahip, en fazla varlığımızın olduğu ülke. Biz de oradaki tüm Türk çocuklarının bu hizmete ulaşabilmesi için elimizden gelen gayreti sarf ediyoruz. Sizin de bahsettiğiniz gibi, şu anda bizim orada yaklaşık 500'ün üzerinde Türkiye Cumhuriyeti'nden görevlendirilmiş öğretmenlerimiz var ve neredeyse bizimkinden biraz daha fazla Alman yerel, mahallî belediyeler tarafından görevlendirmiş öğretmenler var ve yaklaşık 70 binden daha fazla öğrenciye bu şekilde bu dersleri verebilmekteyiz.

Tabii, biz bu dersleri ilköğretim çağındaki öğrencilere veriyoruz ve tabii ki şunu açık yüreklilikle söyleyeyim: Oradaki hiçbir öğrenci öğretmen yetersizliği dolayısıyla böyle bir durumla karşılaşmıyor. Yani yurt dışında ne kadar öğretmen ihtiyacı varsa Almanya'da muhakkak Bakanlığımız tarafından gönderiliyor ve hatta bazen yöreye göre yıl içinde açılacak dersler için yedek olabilecek sayıda öğretmen de orada bulundurmaya gayret ediyoruz. Bizdeki kişilerin tabii verilerine göre, Almanya'da bizim eğitim vereceğimiz çağda 117 bin öğrencimiz olduğunu görüyoruz biz ve bunun da şu anda tabii 80 binine ulaşabiliyoruz, yine ulaşmamız gereken bir kesim var.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Bu 80 binin içerisinde ortaöğretim de var diye biliyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Yok efendim, ilköğretim var. Yani 1'den 8'e kadar, bizim görev alanımız 1'inci sınıftan 8'inci sınıfa kadar; bu şekilde, liseyi kapsamıyor.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - 8'den sonra yok zaten Türkçe dersi.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Almanya'daki ilköğretim olgusu ile ortaöğretim olgusu değiştiği için...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI EYYUP TANYILDIZ - Yani orada bir çalışma alanımız var. Tabii, biz bir de ilk defa bu yıl Almanya'da bir çalışmaya başladık. İlk defa bu yıl Almanya'da yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından eğitim şartlarını karşılaması koşuluyla yani buradan öğretmen göndermekle beraber mahallinden Türkiye Cumhuriyeti adına öğretmen istihdamına başladık ve bunun ilk uygulamasını geçen yıl Almanya'da 22 öğretmenimizle yaptık. Bu yıl da yine aynı şekilde oradaki ihtiyaca göre artıracğıız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Ve bu 22 öğretmen ülkemize geldiler, formasyon aldılar, oryantasyon aldılar, böylelikle sahaya...

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Oradaki Türkoloji bölümünde okuyan öğrencilerin istihdamı konusunda da bir...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Evet, evet, bir şey başladı artık, fiilen başladı.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Teşekkür ederiz, bu kıymetli bir gelişme olmuş.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI EYYUP TANYILDIZ - Dolayısıyla Almanya'daki eksiklikleri gidermek için Sayın Bakanımızın bahsettiği gibi çalıştayımızı da orada yakın zamanda yaptık ve orada bütün ihtiyaçları gidermeye tüm gayretimizle çalışıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Ülkem Yanımda Platformunda da sayı her gün artıyor ve demin söylediğimiz gibi, diğer genel müdürlüklerimiz de katkı sunuyor. Yani evet, koordinasyon bu Genel Müdürlüğün uhdesinde ama materyal, etkinlik, interaktif olma hususlarında da interaktif ders yapma hususlarında da Ülkem Yanımda Platformu zenginleştiriliyor.

Ben bir haberi daha paylaşmak istiyorum. DİLİM platformu, bu "Duolingo"nun yerli ve millî platformu yapıldı "DİLİM" diye, şu anda İngilizce olarak sunumda, herkes erişebilir. İkinci dil de Türkçe olacak inşallah. Dört dil becerisi üzerinden DİLİM Türkçe de kullanıcılarla, öğrencilerimizde, talep edenlerle buluşacak.

Yurt dışı okullar Almanya hususunda da... Onu isterseniz Bakan Bey'e bırakalım çünkü o biraz diplomatik açıdan hassas bir konu ama istişareler devam ediyor, bir yumuşama var, ben hani bu kadarını çıklatayım size, detaylarını Bakanımızdan öğrenebilirsiniz.

Diğer bir husus da evet, şimdi bu burs konularını biz, doktora ve yüksek lisans konularını... Bütün üniversiteler, işte Cumhurbaşkanlığı, TÜBİTAK, YÖK, ondan sonra işte TPAO, diğer kamu kuruluşları, TÜBA yani bütün bakanlıkların da yan kuruluşlarından stratejik öncelikli alanlar üzerine geliyor ve tabii ki de bir kota var, o kotaya göre bir dağılım yapılıyor. Kesinlikle Türkiye'yle ilgili çalışmıyor arkadaşlar yani bu Bakanımızın döneminde böyle bir talimatı var, Türkiye'yle ilgili çalışılmıyor fakat diasporayla ilgili ben yanlış hatırlamıyorsam yani bir iki çalışma var diye biliyorum ama şu anda kesin cevap verip size mahcup olmak istemediğim için...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Yok ama burslandırma anlamında söylüyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Yok burslandırma şeyinde.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Yani onu bilmiyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Evet, evet, o bakımdan hani mahcup olmamak için ama bir kontrol edeceğim, size döneceğim müsaadenizle.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Fakat listenizde yok bu başlıklar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Yok ama şeyde var yani nasıl söyleyeyim hani hukuk alanında var, anlatabiliyor muyum yani hani diğer, sosyoloji alanında var, hatta mimarlıkta bile olabilir, öyle söyleyeyim size. Bu Bauhaus'lar, onu bakın hatırlıyorum Bauhaus mimarisinden dolayı ama net bir bilgi vermek açısından müsaade istiyoruz şimdilik.

En son hususumuz da...

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Sayın Bakanım, burada yurt dışında bizim 1416 bursundan faydalanan şu anda ne kadar öğrencimiz var özellikle Kıta Avrupası'nda?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Onu hemen söyleyebiliriz, hemen açalım, burada efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - 2.575 toplam öğrencimiz var.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Şimdi, şunun için soruyorum: Sayın Bakanım, ben yurt dışında, özellikle Almanya'da, işte Kıta Avrupası'nda, Fransa'da, Belçika'da, Hollanda'da bu bursiyer arkadaşlarımızı Türk sivil toplum kuruluşlarında görmeyi çok arzu ederim, ben bu arkadaşlarla hiçbir yerde karşılaşmıyorum yani...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Bu 252'den bahsediyoruz değil mi, mesela Almanya'dan?

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Almanya'da işte 252, Hollanda'da 112, mesela Birleşik Krallık'ta 781, bu arkadaşlar... Hafta sonu, orada sivil toplum örgütleri var, o sivil toplum örgütlerinde Türkçe dersleri veriliyor veyahut da verilmeli, nerede bu arkadaşlar? Yani bu arkadaşlar gelseler, oradaki Türk sivil toplum kuruluşlarıyla ikili ilişkilerini geliştirseler en azından daha kıymetli olmaz mı eleştirimi de sizlerle paylaşmayı kıymetli buluyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Bir de haberimiz olacak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Bizim doğrusu çok yakın zamanda böyle güncel bir konumuz oldu, bursiyer destek birimiyle beraber, yeni bir daire ihdas edildi bizim Genel Müdürlüğümüz bünyesinde. Biraz önce bahsettiğim bu teknoloji atölyelerinde özellikle şöyle bir düşüncemiz var: Tabii 1416 mevzuatı çok kadim bir mevzuat, onda belki bazı güncellemelere gitmemiz gerekecek. Özellikle teknoloji alanında çok kıymetli yerlerde öğrenim gören öğrencilerimiz var, yüksek lisans, doktora öğrencilerimiz var. İşte nasip olur da biz buralarda çeşitli atölyeler oluşturabilirsek bu atölyelerde grup liderliği yapabilecek, danışmanlık yapabilecek yükseköğretimde yüksek lisans ve doktora tezini yazan öğrencilerden istifade etmeyi düşünüyoruz, böyle bir model kurgulama aşamasındayız.

Yine, sosyal konularda da orada büyükelçiliğimiz akreditasyonunu sağlamış STK'lerle birlikte çeşitli faaliyetler yapılmasıyla alakalı, işte düşünce atölyeleri, yine işte sosyal atölyeler çalışmalarımızı tasarlıyoruz şimdi. Nasip olursa o sizin değindiğiniz noktayı biz de gündemimize aldık, öğrencilerimizi hem yurt dışında eğitim gördüğü süreçte bizim oradaki insanlarımızla ilişki kurabilecek bir araç hem de dönmeden önce dönecekleri kamu kuruluşlarıyla temasını sağlayacak bir araç geliştirme konusunda arkadaşlarımız çalışıyor. Nasip olursa bir dahaki dönem itibarıyla bu çalışmaları fiilen siz de ziyaretlerinizde görme fırsatı Allah'ın izniyle bulacaksınız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Son bahsettiğiniz hususa gelirsek, Fransa'daki öğretmenlerimizin vize meselesini şöyle çözdük: Bir, sınav tarihlerini, başvuru tarihlerimizi güncelledik, daha erkene aldık, aralardaki süreleri kısalttık ama en önemlisi, havuzu genişlettik. Yani bir öğretmenimizin görev süresi biterken diğer Fransızca bilen, DELF'i geçmiş olan öğretmenimizin vize sürecini başlatarak böylelikle bu boşluğu doldurmuş olduk.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Teşekkür ederiz tekrar.

Sayın Üçüncü'ye söz vermek istiyorum.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Evet, teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, değerli bürokratlar; hoş geldiniz. Ramazan ayı mahmurluğu üzerimize biraz çökmüşken konuştuklarımızın biraz karmaşık olabileceğini şimdiden söylemek istiyorum, biraz da grip var; dolayısıyla, yine de konuyu toparlamaya çalışacağım Sayın Yeneroğlu ve Sayın Sırakaya'nın bırakmış olduğu noktadan devam etmek suretiyle.

Birincisi, bu burs programlarıyla ilgili herhâlde tam anlaşılmayan mesele yerinden bursluluk. Hem gelenlerin bize fayda sağlaması ama aynı zamanda Türk toplumunun, işte, Almanya'da yaşayan gençlerimizin bu burs programı çerçevesinde lisans ve yüksek lisans, doktora çalışmasını, bizim diaspora gözüyle istifade edebileceğimiz işte, bir perspektiften çalışmalar yapılması, işte, bunların bizim burs programına dâhil edilmesi meselesi belki tam olarak anlaşılmadı. Evet, buradan gönderdiklerimiz de önemli ama 3,5 milyon insanımızın yaşadığı Almanya'dan da bu programa dâhil edebileceğimiz yetenekli çocuklarımızın olduğunu ve bu çocuklardan bakanlıklarımızın da çok rahatlıkla faydalanabileceğini ben şahsen düşünüyorum. Belki bu manada burs perspektifimizi biraz genişletmemiz gerekiyor. Türkiye burslarını da kastetmiyorum yani tam da bu bursları kastediyorum.

Bir diğer husus, bilmiyorum, sizin haritalarınızda Batı Avrupa söz konusu olduğunda genelde sayıları çok düşük oluyor; okul sayısı, öğrenci sayısı ama 7,5 milyon artık "millet varlığı" demeye başladık, bugün de yurt dışında yaşayan insanımızın çok ciddi bir bölümü; 5,5 milyonu Batı Avrupa'da yaşıyor. Dolayısıyla, bizim artan sayı ile kurumsal varlığımız tersine bir gelişme istikameti gösteriyor ve ben doğrusu bu işleri Mustafa Bey'le birlikte, Zafer Bey'le birlikte yirmi beş seneden beri takip eden bir kardeşiniz olarak gayretlerimizin ve başarımızın o denli arttığını görmüyorum, sayımız artıyor ama kurumsal varlığımız, öğretmen sayımız, öğrenci sayımız toplumumuzun arttığı sayıda artmıyor yani.

Özellikle "Parlamento ne yapabilir?" diye Başkanımız demin güzel bir soru sordu. Bu konuda Parlamento olarak biz ne yapabiliriz yani nerede tıkanıyoruz? "Parlamentar diplomasi" denildi, ikili ilişkilerde özellikle Batı Avrupa'yla tıkanan noktaları konuşmakta fayda olduğunu düşünüyorum. Örneğin, siz Bakanımıza bıraktınız gerçi ama Almanya'da bir yumuşama sezdiğinizizi söylediniz. Yanlış anlamayın Değerli Bakanım, sizinle çalışmak benim için çok büyük bir şeref, sürekli paslaşabiliyoruz. O manada, Millî Eğitimde bilgi ve istişare etme ihtiyacı hasıl olduğunda doğrudan size ulaşabiliyoruz ama Almanya'da mesela 16 tane yumuşama görmeniz lazım. Zira, 16 tane eyalet var, muhatabınız eyaletler. Merkezî hükümetle siz yarın anlaşsanız, ertesi gün o hükümet size diyecek ki: "Evet, biz anlaştık ama bir baktık ki eğitimden biz sorumlu değiliz, eyaletler sorumlumuş." Anayasal bir zorunluluk ve 16 tane eyalette bu yumuşamayı doğrusu ben görmüyorum. Dolayısıyla, buradaki çalışmalarda, özellikle ülkelere yönelik çalışmalarda, sadece Bakanlığın değil, parlamentoların da yani özellikle sıkıntıları aşma, diyalog kanallarını açma noktasındaki çalışmalara katkı sunmanın açık bir istişare yapmaktan geçtiğine inanıyorum ve bunun daha açık yapılması gerektiğini düşünüyorum. Fransa ve Almanya çok güzel örnekler. "Mütekabiliyet" kelimesi bugün geçti. Mütekabiliyet kapsamı çerçevesinde biz okullarla ilgili Millî Eğitim müfredatına uymaları noktasında Fransız okullarına ve Alman okullarına yapmış olduğumuz zorlamalar sonucu özellikle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarımızın çocuklarını okutmamaları noktasında çok rijit bir rejim uyguladık ama biraz önce siz bir örnek verdiniz, benim için o örnek de çok etkileyici oldu. Suudi Arabistan'daki okullarla ilgili, işte, girişimlerinizi neye göre yaptınız? İşte, çok talep var, bizim insanımız bu okulların açılmasını istediler çünkü orada ikame diye bir sistem var, kalıcı olup olmayacakları belli değil. Dolayısıyla, bundan hareketle, okulun da işte, bir ihtiyaç olmasından hareketle biz bu okulları yeniden açmak için büyük gayret sarf ettik, muvaffak olduk.

Şimdi, aynı mantıktan hareketle Değerli Bakanım, ben Fransa'da doğmuş, büyümüş bir vatandaş olarak çocuklarımla birlikte Türkiye'ye, buraya geldim çünkü buradaki şirket benim çok yetenekli olduğumu görmüş, buradaki bürokrasi benim çok yetenekli olduğumu görmüş ve burada çalışmamı istemiş, ben de çocuklarımla birlikte gelmişim ama "Acaba geri dönebilir miyim?" kaygısından hareketle, çocuklarım eğitim sistemi noktasında yabancılık yaşamasın diye çocuğumu Fransız okuluna vermişim. Şimdi, biraz önceki mantıktan hareketle, biz aynı şeyi düşünmek mecburiyetinde değil miyiz? Kime yönelik? Gelmesini istediğimiz ama sosyalizasyonu itibarıyla, işte, yurt dışında doğmuş büyümüş bir neslin çocuklarının eğitim kaygısını dikkate almak mecburiyetinde değil miydik? Bir diplomatik savaşa girdik karşılıklı Almanlarla ve Fransızlarla ve bana soracak olursanız -yani dolayısıyla, bir milletvekili olarak bunu söylemekte bir beis görmüyorum- bu şekilde bir mütekabiliyetin bizim buradaki, özellikle diasporadan buraya çalışmaya gelen, buraya beyin göçü itibarıyla katkı sunmaya gelen gençlerimiz için çok iyi bir şey yapmadığımız kanaatindeyim. Ben birçok ailenin geri döndüğünü biliyorum, birçok çocuğun Türk vatandaşlığından çıktığını biliyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Fransız okulunda okuyabilmek için mi?

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Evet, Fransız ve Alman okullarında okuyabilmek için ya da hiç bunlarla uğraşmamak için geri döndüler, arkadaşlar buradaki maceralarını -kendileri öyle tanımladılar- bitirdiler ve döndüler.

Şimdi, Suudi Arabistan'da geçerli olan, Türk toplumu için doğru olanı... Diasporadan buraya gelip eğitim sistemi itibarıyla çocuklarının yabancılılaşmasını önlemek için bir adım atan insanlarımızın ihtiyaçlarının dikkate alınması gerektiğine ben inanıyorum ve maalesef, bu konuda Millî Eğitim Bakanlığımızda bu taleplerimize bir karşılık bulamadık, bu uygulama devam etti. Dolayısıyla onun da yeniden gözden geçirilmesini düşünüyorum.

Değerli Bakanım, mütekabiliyetin şöyle bir sıkıntısı var, siz de yaşıyorsunuz: Almanları yumuşatmak, Fransızları yumuşatmak, Belçikalıları yumuşatmak... Yani biz sertleştikçe o taraf da sertleşiyor ama bizim şöyle bir zorluğumuz var: Burada yaşayan Fransız sayısı, burada yaşayan Belçikalı sayısı, burada yaşayan Alman sayısı sınırlı ama bizim Avrupa'daki varlığımız milyonları aşıyor ve biz ihtiyaçlara cevap verme noktasında ciddi sıkıntılar çekiyoruz. Örneğin Belçika'dan vermiş olduğunuz okul ve kurum itibarıyla örnek İbn-i Sina Enstitüsü, biliyorsunuz, bir sivil toplum kuruluşumuzun hayata geçirdiği, daha sonra Millî Eğitim

Bakanlığımızın müfredatını uygulamak suretiyle bir iş birliği çerçevesinde ortaya konulmuş olan bir model. Yani öncülüğünü oradaki toplum yapmış ama bunu çoğaltmak çok zor oluyor ve siyasi atmosfer kilitlendiğinde, siyasi atmosfer "kavga" üst başlığıyla yürütüldüğünde maalesef sıkıntısını çeken oradaki çocuklarımız oluyor. Fransa'da mesela Strazburg bölgesinde bir lise denememiz var ama bundan sonrası olmayacak gibi gözüküyor. Dolayısıyla, benim biraz daha karışık olarak anlatmaya çalıştığım şey, bir, artan ihtiyaca hazırlık; iki, yerinden yani var olan, oradaki potansiyelimizden gereğince istifade etme; üç, parlamenter diplomasi dâhil muhatap olduğumuz ülkelerle geliştirdiğimiz münasebetlerde iş birliği zemini. Güç gösterilerinden uzak bir anlayışla, sonuç odaklı bir sürecin bize daha fayda sağlayacağına inanıyorum ve özellikle eğitim hususunda ve Türkçe tedrisatı noktasında yaşamış olduğumuz sıkıntıları rakamlarla tam olarak ifade edemediğimizi de söylemek istiyorum. Örneğin, bizim çocuklarımızdan Türkçe öğrenip Türkoloji bölümlerini tercih edenlerin çok az sayıda olduğunu siz de görüyorsunuz. Yani kendi diline merak geliştirmeyen bir nesil var Avrupa'da yetişen ve bunun çok sağlıklı bir şey olmadığına ben şahsen inanıyorum. Milyonlarca insanımızın varlığına rağmen, tercih edilen 2'nci yabancı dilin Türkçe olması gerekirken sıralamaya göre, bizim Yunus Emre Enstitüleri dâhil Türkçe öğrenme arzusundaki azlığı da düşünülmesi gerektiğine ben şahsen inanıyorum. Edebiyatın bu denli güzel bir dilinin merak edilmemesi ve insanlarımızın dahi buna dâhil olmaması meselesinin bizi derinden düşündürmesi gerektiğine şahsen inanıyorum. Kitap fuarı ve benzeri etkinliklerin artık panayırvari bir çerçevede yürütüldüğünü de düşünerek literatür festivalleri yani edebiyat festivalleri ve benzer çalışmaların da artık kadraja girmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Teşekkür ediyoruz Sayın Üçüncü.

Bir küçük ekleme daha yapmak istiyorum bu konuyla alakalı. Şimdi, hani "Vatandaşlıktan bu yüzden mi çıkıyorlar?" dediniz ya Sayın Bakanım, biz bu konuda, bu arada yani Millî Eğitim Bakanlığımızın hangi niyetle ve nasıl ulvi bir amaçla bu istişareleri yürüttüğünü biliyoruz ama basit bir örnek vereceğim: Anadolu Ajansımızın Strazburg'daki muhabiri; eşi öğretmen, buradaki Fransız okuluna tayini çıkıyor ve çocuğunu buraya getirmek istiyor. Çifte vatandaş bu aile, çocuk da çifte vatandaş ama okul artık bu süreci o kadar inatlaşmaya götürmüş ki çifte vatandaşlığı da kabul etmiyor, babası Türk olanı özellikle kabul etmiyor. Hani, biz buradaki Türk öğrencilerden bahsederken...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Ama mecbur okul, başka çaresi yok, edemiyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Tamam işte, tabii, edemiyor, o ayrı bir şey ama edebileceği işsiz... Anne orada öğretmen yani anne şu an o okulda öğretmenlik yapacak. Eminim bir istisnası vardır, bir şeyi vardır ama artık çok katı kurallarla ilerliyorlar. Mesele bu ailenin geri dönmesi dönmemesi meselesi de değil, annenin çocuğuyla -baba çünkü Fransa'da- aynı okulda yapabilmemesi lazım yani çocuğun orada öğretim görmesi lazım, annenin de orada eğitim vermesi lazım. Bu tip konularda hâlâ açıklarımız var, süreci yürütürken bunlar da büyük sıkıntı...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Başkanım, Millî Eğitim Bakanlığının o okullardan talebi zaten.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Biliyorum, biliyorum ama...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Benim eşim de öğretmen Alman okulunda, bizim çocuğumuz sadece geçmişte orada Alman vatandaşı olarak girmiş olmasa okuldan almamız gerekiyor yani daha doğrusu, mecburen Almanya'ya geri dönmemiz gerekiyor aslında.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - İşte, bu, yeni geldiği için, sizin çocuğunuza yani daha önce başlayanlara sağlanan imtiyazın tanınabilmesi...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Yeni başlayamıyor mesela, yeni başlayamıyor, Türk vatandaşlığından çıkmak zorunda.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Ben eminim, Bakanlıkla bu konuda istişare yapsa okullar yani en azından bu grubu alabilir miyiz dese, yapacaklar.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Ama "Yumuşadılar." dediler ya, herhâlde bu iş sonuçlanacak diye tahmin ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Evet, buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Onda yumuşama yok efendim, yumuşama onda yok; yumuşama Almanlarla yapılan... Yani tamamıyla şöyle: Mütakabiliyet çünkü anlaşmalar var, anlaşmalar başlamış, anlaşmalar eksik kalmış, hep karşı tarafın lehine gerçekleşmiş fakat maalesef devletimizin lehine gerçekleşmemiş yani bundan neyi kastediyoruz? Orta Avrupa'da da Türkiye Cumhuriyeti'ne ait bir okulun olmasını kastediyoruz.

Şimdi, yine sırayla gidelim isterseniz...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Bir soru daha ekleyebilir miyim affınıza sığınarak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Estağfurullah, buyurun.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Bu Almanya'daki okul diyelim ki hani şimdi tabii, o tarafla da doğal olarak, hayatımızın çoğunluğu orada geçtiği için onlarla da görüşüyoruz. Ben orada bir yumuşamayı -affınıza sığınarak- görmüyorum doğrusunu söylemek gerekirse.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Hayır efendim, şimdi, bakın, şöyle...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Bir şeye gelmek istiyorum ama, konum o değil, konum şu: Diyelim ki izni aldık, bir eyalet bunu kabul etti, yine temelde bir sorun var; orada örneğin benim gibi birisinin çocuğunu oraya gönderebilmesi için bu çocuğun uluslararası veya o manaya gelebilecek karma müfredatla eğitim görmesi lazım. Niye? Çünkü bu çocuğun geleceğini ben tamamen Türkiye'ye endekslemiş olurum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Çok haklısınız.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Bu konuyla ilgili de müfredat konusunda da gerçekten çok ciddi hazırlıklar var mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Evet, evet.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Çünkü bizinkiler hani bazen bakıyorum Fransa'da da "Bina satın alalım, ondan sonra bakarız." gibi bir duruma dönüşmesin bu yani.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Hayır, kervan hani...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Anladım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Evet, değil, öyle bir şey yok, büyük bir ciddiyetle bu çalışılıyor.

Ben sırayla gitmek istiyorum müsaadenizle. Şimdi, yerinden bursluluk; bu çok ciddi bir mevzuat değişikliği gerektiriyor, bu zaten gündemde, inşallah oradaki vatandaşlarımızın lehine de sonuçlanır.

Öğrenci sayılarımız istediğimiz, bizim de istediğimiz seviyelerde değil fakat demin parlamenter diplomasiden bahsettik ve Viyana örneğini verdim. Viyana'da şu anda -yani bana tabii söylenilen- göçmen nüfusu çok artmış, "Yüzde 50-yüzde 50" diyorlar Viyana gibi bir şehirde ve belediyeler üzerinden, yine aynı şekilde Almanya'da eyaletler belediyeler üzerinden... Belediyeler, biliyorsunuz, çok yetkin, çok ilgili, parlamenter diplomasinin yoğun bir şekilde gerçekleştirilmesi gerekiyor. Binayı almışız, pardon...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Biz de milletvekillerine bu eleştirileri yöneltiyoruz da...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Bu arada ben Dostluk Grubu Başkanıym Avusturya'nın, ben üzerime aldım zaten.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Aldınız mı? Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, şöyle: Ben yani seneler önce gitmiştim, hani hakikaten işte ÖNDER-WONDER, biliyorsunuz, binayı biz zaten seneler önce almışız, bina tamam, altyapı tamam, programlar tamam ama kabul ettirilmesi yani işte programlara kabul ettirilmesi ve karne notu olarak esas hedefimiz, nihai hedefimiz o. Onun için de dil statüsünün... Çünkü Avusturya'da da bir zamanlar varmış, kaldırılmış; Fransa'da da varmış, kaldırılmış. Tekrar bu dil statüsüne bizim kavuşmamız gerekiyor. Böyle bir husus var.

Burada STK'lerle... Evet, müşavirliklerimiz, STK'ler, biz yoğun bir şekilde networkleri kurmaya çalışıyoruz. İnşallah, bu demin bahsettiğim BYS sistemi, yine dijital uygulamalarla, elektronik platformlarla daha bir yaygın "network hub" diyelim, gerçekleşecek. Burada tabii, sadece ama Bakanlığımız da değil yani YTB'si, TİKA'sı, hatta belki diğer bakanlıklarla da yani dört bir elden buna sarılmamız, sahiplenmemiz söz konusu.

Mütekabiliyet... Şimdi biraz da anlaşmaları... Bizim tabii, Avrupa Birliği birimimiz bu eğitim anlaşmalarını yürütüyor, mütekabiliyet anlaşmalarını. Sayın Vekilim, anlaşmalara baktığımız zaman, 1950'lerden beri yapılmış yoğun bir şekilde. O 1950-1960 dönemi -siz daha iyi bilirsiniz- hakikaten çok yoğun bir anlaşma, eğitim anlaşması dönemini geçiriyoruz.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Ama hiç Türk yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Fakat hiç bu tarafa sirayet etmiyor, hep diğer taraftan yani işte Fransız okulları, Alman okulları, ondan sonra, onu bırakın, daha yani diğer devletlerin de okulları.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Hatta sonraki yıllarda da ek protokoller ekletmişler ona, biz izlemişiz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Evet efendim.

Şimdi, tabii, Fransız okulunda da yine -hani daha iyi biliyorsunuz ama hatırlatmakta fayda var- biliyorsunuz verilen dersler yani Türkçe çok limitli, Türk tarihi hiç yok.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Edebiyat yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Ve tabii ki de özellikle Fransız okullarında Ermeni diasporası...

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Sözde soykırım...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Evet, evet yani hani tabii, bu da maalesef mütekabiliyetin oldukça dışında bir çalışma. Bunları biz bir çerçeveye almaya çalıştık.

Ben yumuşama kelimesini kullandım, kelimeleri seçerek kullanmak istiyorum ki hani bazı...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Almanlar yumuşamaz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Peki, nezaketle geçti diyelim o zaman.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Onu her zaman yapıyorlar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Nezaketle geçti diyelim.

Şimdi, şöyle: Eskiden, göreve geldiğimiz zaman... Ben Sayın Vekilim, şunu söyleyeyim: Eskiden bir araya gelelemiyorduk, şimdi bir araya gelebiliyoruz, konuşabiliyoruz, birbirimize iletebiliyoruz ve görüşebiliyoruz, tartışabiliyoruz. Bir anımı da müsaadenizle anlatmak istiyorum özellikle Fransız Büyükelçisiyle. Biz dedik ki: "Efendim, bakın sizin kitap..." Bizde hiçbir şey okutulmuyor, bizimle ilgili hiçbir şey yok, okulun içine giremiyoruz. Ne oluyor, ne bitiyor, hiç... Bir de biliyorsunuz, farklı -ne diyelim- türlerin desteği de o da söz konusu gibi gibi böyle. Şimdi, tabii, yani bir denetim; işte Türk tarihi, Türkçe, işte, değerler, inanç, bunlar... "Ne kadar romantiksiniz?" dedi. Hiç unutmuyorum bunu. "Çok romantiksiniz." dedi. "Biliyor musunuz? Bizim dünyada 129 okulumuz var." dedi. Charles de Gaulle'den bahsediyor. "Biz bir dünya markasıyız." dedi. "Tabii ki de bizi tercih edecekler." dedi ve de "Biliyor musunuz? Bu okuldan mezunlar ve sizin soydaşlarınız şu anda Afrika'da bizim için çalışıyorlar." dedi. Bu benim için bir -ne diyelim- "...⁴ bir hatıra yani. O bakımdan -ben takdirlerinize bırakıyorum- bir dönüm noktası oldu. Tabii ki de mağdurlar var mı? Evet. Çözüm bulmak zorunda mıyız? Kesinlikle. Yani eğitim çünkü bir insan hakkı, ondan sonra fakat...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Bakanım, yanlış anlamayın, benim derdim okulun anlayışıyla ilgili değil, bu ara nesille ilgili.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Ama şimdi yani böyle bir parametrelerle, bu tavırlarla ve bu eğitim öğretim programlarıyla karşılaştığınız zaman fevkalade koloniyal bir zihniyet olduğunu siz de takdir edersiniz. O zaman tabii ki de Bakanlık olarak da tedbirlerimizi almak durumundayız. Noktayı koyduk mu? Hayır, koymadık. Noktalı virgül koyduk, beraber istişarelere, uzlaşılara her zaman açığız. Beraber diploma programları, beraber işte mesleki geliştirmeler, beraber diğer ülkelerle yapmaya başladık ama Fransa ve Almanya biraz -ne diyelim- yavaştan alıyorlar, ağırdan alıyorlar.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Sayın Bakanım, burada şöyle bir şey var: Şimdi, ben bir Fransız okulu mezunuyum ama Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bir Fransız okulu mezunu yani hem ortaokulu hem liseyi orada okudum. Biz normal bir Anadolu lisesi eğitimi gibi eğitim alıyorduk. Şunun için söylüyorum: Belki de yöntem olarak Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bütün anlaşmaları, her türlü hukuki zemini tamamlanmış bu okullar üzerinden bu mağdurların mağduriyetleri giderilebilir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Buna mesela niye vermiyorlar? Neden mesela Saint Benoît'e gelmiyor, başvurmuyor?

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Çünkü şöyle: Bakalorya dediğimiz şeyi Pierre Loti veriyor, işte Charles de Gaulle veriyor ya da Almanya'da Abitur, o veriyor ama Saint Benoît vermiyor ya da Saint Joseph vermiyor bakaloryayı. Onun için ayrıca büyükelçiliğin, başkonsolosluğun bir sınavına girmeniz vesaire gerekiyor. Belki bu okullarda isteğe bağlı olarak... Şimdi bir örnek vereceğim size, sosyal bilimler lisesinden isterseniz başka bir şekilde mezun olabiliyorsunuz ya, bir İngiliz diplomasıyla mezun olabilme imkânı var. Bazı pilot sosyal bilimler lisesinde bu yapıldı diye biliyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - IB'den bahsediyorsunuz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Evet, galiba, tam emin olmamakla beraber; belki bu Fransız, Alman okullarına da bu ayrıcalık, isteyen öğrenciler için sağlanırsa bu çocuklar da bu aileler de o mağduriyetlerini giderebilirler. Bunu bir öneri olarak veriyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Tamam efendim, bunu not aldık.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Sayın Çakırözer'e söz vermek istiyorum.

Sayın Çakırözer, buyurun.

Çok teşekkür ediyoruz ayrıca, grup toplantınız vardı.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Genelde biz, olabildiğince grup toplantılarının dışında olsun istiyoruz ama yapacak bir şey yok, çok teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Sağ olun, saati değiştiremedik.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Ben aslında bu az önceki rakamda bir yerde takıldım. Tabii, elimde rakamlar olmadığı için ve buradaki...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Sizinle paylaşılacak Sayın Vekilim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yok, şunu demek istedim: "117 bin ilköğretim çağındaki çocuğumuzun 80 binine ulaştık Almanya'da." diye rakamı not ettim orada. Tabii, kafamda şey canlandı, bu 117 bin çocuğumuz Türk vatandaşı mı, Alman vatandaşı mı? Alman vatandaşları da hesapta mı? Çünkü yoksa, bize aktarıldığı kadar büyük sıkıntı yok gözüküyor, 117 bin kişiden 80 bin kişi ama ben böyle olmama ihtimali...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Pardon efendim, müsaadenizle bir düzeltme yapmak istiyorum. 117 bin hedef kitle, 80 bin rakamını Sayın Vekil zikretti, öyle bir karışıklık olmasın. Bizim ulaştığımız 28.304'tür.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI EYYUP TANYILDIZ - Ama bu sadece bizim gönderdiğimiz öğretmenler, Sayın Vekilimiz genel olarak yani Almanların gönderdiği öğretmenleri de sayıyor.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Mesela Kuzey Ren-Vestfalya'da Türkiye'den gelen öğretmenlerin herhangi bir şekilde yerelden bir eğitim vermesi söz konusu değil.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yani burada, bir de çifte vatandaşlık işi var. Ya Alman vatandaşı olanlar, Türk vatandaşı olanlar; siz istediği her ikisinde de tutabiliyor musunuz? Sadece Türk vatandaşı olanları tutuyorsunuz muhtemelen.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI EYYUP TANYILDIZ - Şöyle: Biz bir istatistik tutmuyoruz, bu sayı Dışişleri Bakanlığından 2025 Ocak itibarıyla aldığımız rakamlar. Tabii, Dışişlerinin bize verdiği rakamlar bu şekilde, ayrıca bir istatistik tutmuyoruz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yani, bunlar Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları mı, onu sorayım sadece. Dışişleri size veriyor da, size bunu ne diye veriyor? Almanya'da yaşayan Türkiye Cumhuriyeti...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI EYYUP TANYILDIZ - Öğrenci sayısı olarak, ilköğretim çağındaki Türk öğrenci sayısı olarak veriyor. Buna çifte vatandaşları da katıyor olabilir, bizde o detay yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Bir ekleme yapabilir miyim tekrar? Şimdi, biz öğretmenlerimizi yolluyoruz, öğretmenlerimizin muhatap olduğu, derslerimize kayıtlı olan öğrencilerin sayıları bizde mevcut. Bu öğrenciler, Türk vatandaşı oluyor, çifte vatandaş oluyor; öyle de bir bilgiydi, ben aktarmak isterim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - İki taraf arasında bir şey var, benden kaynaklanıyor olabilir, benim çok öz olarak sormak istediğim, Türkçe öğretmeye çalıştığımız hedef kitle bu mu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Evet, 117 bin.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yoksa ders isteyen kitle mi bu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Hayır, öğretmeye çalıştığımız kitle. Ders isteyen kitle ve alan kitle ise 28.304. Şunu da ekleyelim: Bu 117 bini de Dışişleri veriyor. 28 bini ise bizim derslerimize devam ettikleri için biz bunların sayısını size veriyoruz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Anladım.

"Almanya'da bölge toplantısı yaptık, Fransa'da da yapacağız." dediniz. Oradan size aktarılan -az önce de soruldu, Mecliste biz parlamenterler olarak ya da işte, bazen Meclis heyeti olarak gidiyoruz; iktidar partisi oluyor, muhalefet oluyor ya da bakanlarımız giderken yanlarına milletvekillerini alıyorlar- "Şu konularda daha üst düzey diplomasiye ihtiyaç var." denilen hususlar var mı? Özellikle bu Almanya toplantınızdan size bildirilen, eyaletler nezdinde, krediyi alır hâle getiren, Türkçeyi uygulamayı sağlamanın yolu var mı? Bu yönde girişimler var mı?

Sonra, diyelim, Almanya'da eğitimine başladı, Türkiye'ye gelmek durumunda kaldı ya da Türkiye'de eğitime başladı, gitmek durumunda kaldı, yıl kaybı bazen bize aktarılan hususlardan biri. Yıl kaybetme sıkıntısı var mı? Size aktarılan sorunlarda neler öne çıkıyor? Diploma denkliği konusunda sıkıntılar yaşanmakta mı? Buralarda sizin çözebilecekleriniz vardır ya da mevzuata ihtiyaç olanlar vardır ya da yasaya ihtiyaç olanlar ya da biraz daha siyasi etkiye ihtiyaç olanlar vardır.

1416 burslarından bahsedildi. Sizinle ilgili olup olmadığını bilmiyorum ama bazen bize, siyasetçilere aktarılıyor. En azından benim gelen mail kutumda var, belki diğer milletvekillerimizde de vardır. Bu 1416'dan faydalananların ülkeye döndüklerinde ödeme noktasında çok büyük sıkıntılar yaşadıkları... Yani galiba o dönem verdiğiniz dövizin karşılığı TL uçmuş oluyor bazen. Bunları bütün partilere yazıyorlardır muhtemelen, "Bunu bir düzeltin." diye. Bu sizin ilgi alanınızda mı yoksa başka bir bakanlığın ilgi alanında mı, o konuda bir çalışma var mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Evet, bizim alanımızda.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yine de benim kendi yurt dışına gidişlerimde -en azından Almanya'da- hani bizim en çok konuştuğumuz hususlardan biri bu Türkçe meselesi oluyor. O yüzden de rakam nedense kafamda oturmuyor yani bu hedef kitlenin 117 bin olması, Türkçe meselesi. Onun belki Dışişleriyle bir daha konuşulması lazım. Eğer 117 binden büyükse ve siz 23 bin kişiye ulaştıysanız o tabii işi daha da vahimleştiriyor, daha da şey yapıyor. Oralarda bize aktarılıyor yani bu Türkçe meselesi ciddi bir sıkıntı ve sadece teknik, sadece sizlerin mücadelesiyle değil, sanırım daha -az önce de bahsedildiği gibi- belki bu yapılan anlaşmalara yeni protokoller eklenmesi ya da bunların güncellenmesi lazım. Aslında, biz bunu birçok konuda söylüyoruz. Emeklilik konusu, SGK konusu yani 60'ların anlaşmaları aynen duruyor. Ne zaman muhatabımız ülke bir şey istese ek yapılmış ama biz isteklerimizi geçirememişiz. Belki "Bunlar alakasız." diyebilirsiniz ama hani Türkiye'nin dış politikada, savunmada öneminin hissedildiği dönemlerde belki bunları masaya getirmekte fayda var. Sadece günün konjonktürüne göre al ver yapmak yerine belki de vatandaşımızın ihtiyacı olduğunu, hiç akla gelmeyen konuları belki masaya... O yüzden bunların biraz daha işte dış işleriyle ilgili bakanlar ya da savunmayla ilgili bakanlar tarafından Komisyon üyeleriyle paylaşılmasında fayda var yani "Ya, bunu biz şimdi paylaşırsak zaaf olur." diye düşünmeden... Çünkü bazen ben gidiyorum yurt dışına, bazen Oğuz Bey, bazen Başkanımız gidiyor, bazen bakanlar gidiyor. Yani hiç ummadığınız yerde bunları söylemek de lazım, bizim böyle de bir sıkıntımız var yani. Çünkü artık hani öyle bir dönem ki -işte "..."⁵ diyorlar- kimin ne kadar gücü varsa ona göre al ver yapabiliyor. Hani az önce söylediğimiz "Ya, şunu da söyletmedik, şunu da kabul ettiremedik, bunu da kabul ettiremedik." dediğimiz bazı şeyleri belki bu "..."⁶ sırasında daha rahat anlatabiliriz diye düşünüyorum.

Kendi notlarımda gördüğüm kadarıyla, bir de yurt dışında eğitim ataşesi eksikliği yani ihtiyacı var mı? Yani siz rakamları söylediniz ama yani "Şu kadara da ihtiyaç var aslında, hani imkânımız olsa şu kadar olsun." dediğiniz bir rakam var mı?

Bunlar şimdilik aklıma gelenler.

Çok çok teşekkür ederim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Sayın Vekilim, biz çok teşekkür ediyoruz.

Yine aynı şekilde, şöyle sırayla başlayalım. Diploma denkliği; diploma denkliği bildiğiniz gibi YÖK üzerinden takip ediliyor, buralarda problemle pek karşılaşılıyor ama yani işte, uluslararası statülerdeki tanınırlıklara göre diploma denklikleri veriliyor.

Yine, "Parlamente diplomasının kapsamında neler yapılabilir, hani biz nasıl bir katkı sunabiliriz?" dediniz. Bence bu STK, belediyelerle bir araya gelindiğinde düzenlenen çalıştaylara sizlerin de katkı sunmaları söz konusu olabilir. Hem gündemi takip etmek hem de belki anında istişare, anında paylaşım açısından faydalı olur diye düşünüyorum.

1416 tazminat...

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Sizin düzenlediğiniz çalıştaylardan mı bahsediyorsunuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Evet efendim çünkü oraya STK'ler de geliyor; orada biz yokuz sadece, STK'ler var, işte, temsilciler var, belediye temsilcileri, "..."⁷lar...

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - O zaman şöyle yapabiliriz mesela: Siz çalıştayları...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Mesela Fransa çalıştayını olacak yakın zamanda, değil mi?

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Çok kısa bir zaman sonra o da, siz düzenlediğiniz zaman mesela önceden bize de bilgi geçilirse biz de Meclis Başkanlığımıza sunar ve Komisyonumuzdan 1 yada 2 üye gönderip gönderemeyeceğimizle ilgili istişare ederiz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Memnuniyetle. Bence çok güzel olur ekosistemimizi güçlendirmek açısından.

Evet, 1416 tazminatları var. Bunun için şimdi bir uyarı sistemi kuruluyor. İsterseniz detaylı bilgiyi Genel Müdürüm size aktarsın.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME - Sayın Vekilim, 1416 bursiyerlerimizi "REBUS" adını verdiğimiz bir sistemle takip ediyoruz, çevrim içi bir sistem. Bu sistem öğrencilerin hem öğrencilikten önceki bize başvuru süreçlerinde hem öğrencilik dönemlerinde ve sonrası dönemdeki öğrencinin statüsünü takip etmeye yarıyor. Bu sistemi şu anda revize ediyoruz, daha interaktif, tabiri caizse daha "..."⁸ bir hâle gelecek ve buralarda biz "düzenleyici önleyici faaliyetler" dediğimiz mekanizmalar kuruyoruz. Öğrencinin gelişim raporlarını çok daha hızlı takip ediyoruz. Yurt içi danışmanlarıyla irtibatını bizzat Bakanlık olarak biz takip edeceğiz bundan sonra. Burada yaşanan sıkıntıları problem oluşmadan önce çözmeye alakalı bir yaklaşımımız var, dolayısıyla tazminata düşen öğrenci sayımızın ilerleyen süreçte marjinal şekilde düşeceğiyle alakalı bir öngörümüz var ama evet, haklısınız; hâlihazırda tazminata düşen epey sayıda bir öğrencimiz mevcut.

⁵ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

⁶ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

⁷ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

⁸ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Var mı rakamları, şu kadarın şu kadarı tazminatta gibi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ FARUK BERAT AKÇEŞME -

Yani direkt rakam olarak değil ama tabii, bizim memnun olmadığımız rakamlarda diyelim. Bizi de gerçekten çok üzüyor çünkü devletimizin ayırdığı çok büyük bir bütçeden istifade eden, çok kıymet verdiğimiz öğrencilerimiz; onlar geriye dönüşte bazen Bakanlıkla, bakanlıklarla, bazen kurumlarla, bazen üniversitelerle uyum problemleri yaşıyabiliyorlar. Mesela mezun olduğu, daha doğrusu adına gönderilen üniversitede döndükten sonra bir akademik ortam oluşmamış oluyor çünkü üniversitelerin kendi dinamikleri var, dolayısıyla bunlarla alakalı biz tüm üniversitelerimizle çok sıkı temas hâlindeyiz.

Biraz önce arz etmiştim, bu sayının küçülmesiyle alakalı bir önleyici faaliyetimiz de öğrencinin öğrenciliği döneminde yurt dışında bulunduğu süreçte döneceği kurumlar ve üniversitelerle temasını sağlayacak araçlar geliştirmeye çalışıyoruz. Eğer bunlara nitelikli araçlar geliştirebilirsek bu tazminat dosyasını... Çünkü tazminata düşmüştü aslında artık yapacak bir şeyimiz kalmıyor, hukuki bir süreç başlıyor dolayısıyla sadece hukuki sürecin takipçisi oluyoruz yani gerek kefillerden temin edilmesi gerek bireyden temin edilmesi konusunda hukuksal bir süreç başlamış oluyor. Dolayısıyla Genel Müdürlük olarak burada yapabileceğimiz şey bu tazminat dosyalarının çoğalmamasını hatta azalmasını sağlayacak mekanizmaları teşkil etmek. Bu konuyla alakalı hususi bir çalışma başlattık. Biraz önce arz etmiştim; artık bu bursiyerlerle bizzat temasta olacak bir bursiyer destek birimimiz var, Kenan Bey'in de dâhil olduğu, daha önce bu burslardan istifade etmiş ve problemleri bizzat yaşamış ya da yaşayan arkadaşlarıyla sosyal ortamlar paylaşmış arkadaşlardan seçtik bu ekibimizi dolayısıyla ümitvarız, inşallah, yakın zamanda bu dosya sayılarının çokça küçüldüğüyle ilgili bir gelişme yaşanacak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Anlaşmalarda güncelleme söz konusu. Yani anlaşmalar gözden geçiriliyor tekrar; o, gündemde ve yapılıyor. Yani mesela Almanlarla oturulduğunda, Fransızlarla oturulduğunda, eski anlaşma, evet ama güncelleniyor ve ihtiyaçlara göre de maddeler ekleniyor, çıkarılıyor.

Diğer bir husus da атаşe ihtiyacıydı. Evet, атаşe ihtiyacı var ama Dışişlerinin rehberliğinde burada da ilerliyoruz, bunu da biz arz ediyoruz, Dışişleriyle istişareler sonucunda атаşelikler ayarlanıyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Teşekkür ederiz.

Sayın Çağlar Gökalp, buyurun lütfen.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler.

Öncelikle, Sayın Bakan ve Bakanlık yetkililerinin yapmış oldukları sunum için kendilerine teşekkür ediyorum. Yani bugün yapılan sunumda, esasında ilk toplantının da Millî Eğitim Bakanlığıyla yapılmış olması da bence kıymetli çünkü 21 Şubat -biliyorsunuz- Dünya Anadili Günü'nü kutladığımız bir günün çok yakın bir tarihinde bu toplantının alınmış olması da ayrıca çok kıymetli. Sizlerin de bildiği gibi, UNESCO tarafından ilan edilen bugün, ana dilin kültürel bir zenginlik olduğu kadar temel bir insan hakkı olduğunu bütün dünyaya hatırlatmaya dair ilan edilmiş bir gün. Bu anlamda, dilini koruyamayan toplumların eşitlik temelinde gelişemeyeceği gerçeği artık evrensel bir kabul hâline gelmiştir. Yani evet, yurt dışında yaşayan milyonlarca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı var, bu -yani bizler de birçok zaman temaslarımız oluyor, yurt dışına gidiyoruz, geliyoruz- yurttaşların yaşadığı temeldeki belki de en büyük kaygının oradaki sistem içerisinde aslında erimemek olduğunu, kültürünün, dilinin kaybedilmemesi olduğunu ve bunun üzerinden bir kaygı taşıdıklarını çok iyi görüyoruz, çok net görüyoruz. Burada esasta iş gelip dolaşp şuraya çarpıyor: Ana dilde eğitim meselesinin ne kadar hayati olduğu, ne kadar önemli bir mesele olduğu noktasına geliyor ve Türkiye'nin de bu anlamda -yani şu yapılan sunumlara da baktığımızda- yürüttüğü ciddi ve sistematik çalışmalar olduğunu görüyoruz, Bakanlık bünyesi üzerinden yürütülen çalışmalar olduğunu görüyoruz yani bu dilin korunmasına, bu kültürün korunmasına dair yürütülen önemli çalışmalar. Ancak şu noktada, belki de biraz perspektifin -Türkiye açısından baktığımızda, Türkiye Cumhuriyeti açısından baktığımızda- daha da genişletilmesi gerektiğine, içeriklerinin daha da zenginleştirilmesi gerektiğine ihtiyaç olduğu kanaatindeyim. En azından ben bu anlamda böyle bir fikir beyan etmek istiyorum burada çünkü Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları her ne kadar Türkçe eğitim sürecinden geçiyor olsa bile kendi ana dili farklı ana dillerde olan bir vatandaşlık gerçeği var. Yani en basit örneğini verecek olursam, kendim de bir Kürt'üm, ilkokula gidene kadar kendi ana dilinde yetişmiş biriyim ve bu dilde eğitim almadan büyümüş olmak hem mental olarak hem gelişim süreçleri açısından yani bir bütün olarak pedagojik anlamda bile birçok noktada dezavantajlı bir pozisyona düşürüyor bireyin kendisini. Bunun toplumsal boyutunu ele aldığımız zaman çok ciddi bir hak kaybı olduğu meselesi de ortada ve biliyorsunuz, uzun yıllardır esasında Türkiye'de ana dilde, özellikle Kürtçede ve diğer ana dillerinde bir eğitim dili olması meselesi ve yani bu ana dillerin bir eğitim dili statüsü kazanmasına dönük çok ciddi yürütülen mücadeleler var, bu anlamda yürütülen çok çeşitli çalışmalar var.

Gelinen noktada çok kıymetli bir süreçten geçiyoruz, tarihî bir süreçten, kritik bir eşikten geçiyoruz ve bu sürecin sadece bir güvenlik meselesine sıkıştırılacak bir mesele olmadığı hepinizin malumu. Bildiğimiz gibi, bu mesele, esasında yüz yıllık ezberlerin de bozulmasını gerektiren, Türk-Kürt kardeşliğini belki de en fazla ifade edeceğimiz, aynı zamanda ifade ettiğimiz bir süreç. Yani Kürt vatandaşların, Kürt yurttaşların en azından kendisinin bu ülkenin asli bir unsuru olduğunu görmesinin en temel yolu da işte o dilin, kültürün yaşatılması noktasında bu sistemin içerisinde ne kadar yer alacağı meselesidir ve bu anlamda, işte, tam da Bakanlığın ilgilendiren noktada defalarca, aslında çokça böyle çalışmalarımız oldu, çokça başvurular var, bunlarla ilgili yürütülen birçok çalışma var. Kürtçenin, ana dilin -yani Kürtçe başta olmak üzere diğer ana dillerin de- eğitim statüsü ve eğitim dili olması meselesi noktasında Bakanlığın esasında burada aldığı ya da önüne koyduğu bir planlama henüz yok, sadece seçmeli dersler üzerinden yürütülen bir çalışma var ama siz de az önce belirttiniz Almanya'daki seçmeli Türkçe derslere bile talebin aslında ne kadar az olduğu noktasını. Seçmeli dilin bile bir dilin inşasında yeterli olmayacağı meselesi... Yani bu anlamda ben de eğitim arka planlı bir insan olduğum için çok rahat ifade ediyorum, hani seçmeli dersle bir ana dilin inşasını, o dilin geleceğinin tahayyülünü kurma noktasında çok yol alınamayacağı hepimizin malumu ve burada ben açıkçası şu soruyu biraz sormak istiyorum: Yurt içinde ya da yurt dışında ana dilinde eğitim hakkı bir çocuğun hangi dilde doğduğuna göre mi belirleniyor? Bunu bence bir ifade etmek gerekiyor. Hangi dilde doğduysanız bu hak ona göre mi veriliyor yoksa... Yani eğer "Bu değişmez." diyorsak burada biz evrensel ilkelerin dışına çıkan bir yerde durmuş olmuyor muyuz ve eğer "Değişir." diyorsak o zaman eşitlik ilkesini biz hangi zeminde, hangi noktada savunacağız? Çünkü "eşit yurttaşlık" kavramının içerisinde aslında bütün yurttaşların kendisini göreceği bir sistem inşasının olması gerektiğine inanıyoruz ve

belki de Türkiye'de bu anlamda atılacak bir adımın, işte tam da böyle diğer ülkelerle yaşanan ilişkilerdeki o tıkanmaların, sorunların, belki de oluşmuş algıların yıkılması noktasında Türkiye'ye çok ciddi bir avantaj sağlayacağına da inanıyoruz biz. Çünkü bugün Türkiye'de farklı dillerin eğitim zeminini açmış, sağlamış bir Türkiye gerçekliğinde bizler şunu çok net biliyoruz: Bunun uluslararası ilişkilerdeki yansımalarının da çok daha farklı olacağını ve bunu savunma alanlarının da çok daha fazla olacağını biliyoruz ve bu anlamda, Bakanlığın önüne koyduğu ya da koymaya niyet ettiği bir planlama, çalışma var mı? Açıkçası bunu sormak istiyorum çünkü uzun yıllardır esasında yürütülmüş bir tartışma var. Biz şuradan şuraya geldik aslında; öncelikle bir dilin yok sayıldığı bir yerden, şu anda bu dilin varlığının kabul gördüğü ve bunun bir statü kazanması gerektiği, korunması gerektiği noktasına, böyle bir noktaya geldik ve bunun en temel ayağının, bunu sağlayacak en temel ayağının da işte eğitim ayağı olduğu çok önemli. Yani bugün yurttaşlarımız, yurt dışında yaşayan, Türkçe dilinde eğitim alan yurttaşlarımız için belki de -başında da ifade ettiğim gibi- en kaygı duyduğumuz şey, orada işte o kültürel erimenin -yaşanmamasının- önüne geçmek açıdan aslında bu çalışmaların yürütüldüğünü hepimiz biliyoruz ve bunlar kıymetli çalışmalar, bunu ifade de etmek gerekiyor. Ancak, işte, bir taraftan böyle bir gerçeklik varken kendi içimizde bu gerçekliğe, böyle, çok sırt dönen ya da bunu görmeyen bir yerden bir politika üretildiğinde işte burada bir tutarsızlık durumu söz konusu oluyor. Bu anlamda, ben, Bakanlığın açıklaması bu gelişen önümüzdeki süreç içerisinde de önüne koyduğu bir ajandası var mı yok mu, merak ediyorum ve sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Bir Türkçeciye sorulan bir soru, güzel bir soru.

Ben ilk göreve başladığımda benim sınıfımın yarısı Hakkâri'liydi ve hiçbir çocuk daha Hakkâri'den dışarı çıkmamıştı, Türkçeyi de çok ileriki yaşlarda öğrenmişlerdi fakat benim için çok güzel anılar, hatıralardı.

Bakanlığımızın tabii ki de bunlarla ilgili çalışması var, halk eğitimler üzerinden yürütülen ve talep olduğunda da açılan sınıflar var. Şimdi, biz mesela -biraz önce bunu da unuttuk- halk eğitimleri yurt dışına da taşımaya çalışıyoruz yani işte diğer lehçeler, diller şeklinde diyelim. Mesela ben Zazacayı hatırlıyorum ama temel eğitim birimizden daha da detaylı şey öğrenebiliriz.

Tabii ki her bir çocuk bizim için çok kıymetli ve çocuğun kendi dilinde kendini ifade etmesi, o daha önemli. Bütün çocuklar, bütün öğrenciler bizim evlatlarımız. Ben bizzat çok ilgileniyorum. Hatta göreve geldikten sonra Mardin'de Süryanice üzerine bir talep oldu, onun için biz çalıştık ve bir kurs açtık. Bize gelen bu talepleri biz elimizden geldiği kadar değerlendiriyoruz ve olması için mevzuatlar kapsamında çalışıyoruz, çabalıyoruz ama ben bir öğretmen olarak inanıyorum ki çok ciddi mesafe aldık yani Sayın Cumhurbaşkanımızın... Çünkü ben de eskiyi biraz hani biliyorum, göreve ilk başladığımız zaman ile şu andaki imkânlarımız hakikaten çok ama çok önemli, daha da mesafe katedeceğimize gönülden inanıyorum; bilimsel olarak, pedagojik olarak, insan hakları açısından çalışmalara da devam ediyoruz. Mesela bu program çift dillilik üzerineydi. Çift dilli çocuklar... Tabii, onu da konuşalım. Yani Kürtçe ve Türkçe, Almanca ve Türkçe; o çocuklar da gözetilerek yani şu şey yaptığımız...

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Ya, çünkü yurt dışında yaşayan, hiç Türkçe bilmeyen birçok vatandaş da var yani Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup hiç Türkçe bilmeyenler de var.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Tabii, tabii... Yok, hayır, mesela şunu söylemek istiyorum: Yani hani Türkçe bilmiyor ama işte Kürtçeyle geliyor, o çocuklara da hitap edecek şekilde. Şimdi mesela dedik ki, kitlelerden bahsettik, her kitlenin, her sınıfın seviyesi, birikimi, bilgisi aynı olmuyor. Onun için "Öğretmenlerimiz revize ediyor." derken bunu da kastettik.

Bu arada EBA bizim hakikaten müthiş bir hazinemiz, EBA'da bu çocuklarımıza da yönelik... Çünkü öğretmen yaşadığı tecrübeler binaen ders planını ve materyalini tekrar gözden geçiriyor ve bunlar düzenlendi Sayın Vekilim, herkes de ulaşabilir. Yani hiç Türkçe bilmeyip, Kürtçe bilmeyip -pardon, işte, neyse yani, Türkçe bilmeyip- de derse başlayan çocuklarımıza da yönelik programlar, materyaller, etkinlikler mevcut. Biz buralarda da sizlerin desteğinizi istiyoruz, rica ediyoruz.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - İletiriz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Çünkü hakikaten hepimiz bu vatanın evlatlarıyız.

Ben bir de tez yönettim Sayın Vekilim, bu iki dillilikle ilgili ve yönettiğim tez ağırlıklı olarak Kürtçe ve İngilizce karşılaştırmasıydı çünkü İngilizceyi daha kolay öğreniyorlardı aynı dil ailesinden geldikleri için.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Evet, Hint-Avrupa.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Böyle bir hatıramı da paylaşmak istedim.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Değerli Bakanım, belki Değerli Semra Vekilimin bıraktığı yerden empati yapma adına... Şeyi de karıştırmıyorum, burada anayasal zorunlulukları da tartışmaya açmıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Tabii, Tevhid-i Tedrisat var yani hani...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Evet.

Dolayısıyla ana dilde eğitim ile ana dil eğitimi arasındaki farkı da bilerek şunu demek istiyorum: Bizim yurt dışındaki argümanlarımız -biraz önce Semra Vekilim de onu söyledi- burada dile getirildiğinde böyle garip karşılanıyor. Bizim doğal olarak yurt dışında oradaki azınlık için istediğimiz; aidiyetlerini yitirmesinler, kültürel havzalarından koparılmasınlar. Almanca öğrenmelerini hiç tartışmazken -tartışmıyoruz zaten, mecbur Almanca öğretilecek, öğrenilecek yani- ama aynı zamanda geldikleri kültür havzasının dilini bilmelerini o kadar doğal talep ediyoruz ki bu talep burada dile getirildiğinde türlü türlü tartışmalara vesile oluyor yani ve ben anayasal bir tartışmadan da bahsetmiyorum. Talebin kendisi dolayısıyla hassas ve doğru bir konu olduğuna inanıyorum. Bizim 7 milyonu aşkın, yurt dışında yaşayan insanlarımızla ilgili talep ettiğimiz bu hassasiyet, gözettiğimiz o program, müfredat, sistematik çalışma, aidiyetin pekişmesi, materyallerin gelişmesi, bütün kurumların eş güdümlü çalışması -Millî Eğitim Bakanlığı, Yunus Emre Enstitüsü ve Maarif Vakfımızın- Türkiye Bursları'nın buna dâhil edilmesinin mantık olarak geliştirildiğinde sizin de tecrübelerinizden hareketle buraya da uygulanma noktasında garipsenmemesi gerektiğine şahsen ben de...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Hiç garipsemiyorum. Ben şahsen -hiç bilmiyorum- herhâlde öyle bir şey vermedim diye ümit ediyorum.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Yok, yok, siz değil; yok, hiç değil.

Yani ben toplumsal tartışma itibarıyla diyorum. Özellikle azınlıkta yaşamak... Şimdi onu burası için söylemiyorum, ben Almanya'da doğma büyüme bir kardeşinizim, orada biz azınlıkta yaşadık netice itibarıyla ama Türkiye Cumhuriyeti'nin bize sahip çıkmasının, Hükümetimizin özellikle bize sahip çıkmasının faydasını da yaşamımız ve öz güvenimiz itibarıyla da gördük. Dolayısıyla zenginliklerimize, çeşitliliklerimize ne kadar sahip çıkarsak, bunun, bir kavga vesilesinden ziyade ülkemizin güzelliği kabul etmek suretiyle yapılan her çalışmanın bize fayda olarak geri döndüğüne ben şahsen inanıyorum ve dolayısıyla yurt dışındaki tecrübenin buraya aktarılmasının da onun için faydasına inanıyorum. Yani oradaki tecrübelerin, çalışmaların, çocuklarımızın tecrübe edindikleri oradaki zorlukların buraya aktarıldığında da empati geliştirme noktasında, anlayış geliştirme noktasında sizin çalışmalarınıza katkı sunacağına inanıyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Kesinlikle.

Çok teşekkür ederiz.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) - Kaldı ki bir de göçmen topluluklar için hayli tartışmalı bir boyut var. Sonuçta biz göçmen topluluğuyuz o ülkelerde. Yani hukuken tartışmalı konular bunlar ama buna rağmen bu zemin var ve hayatımız boyunca biz bunun mücadelesini verdik. Burada yerleşik bir toplum söz konusu. Dolayısıyla çok çok daha ileri boyutta hakkaniyet de söz konusu yani bu çerçevede.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Buyurun Utku Bey.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim.

Muhtemelen kapatmaya hazırlanıyordunuz, sadece teknik bir şey... Sağ olsun, Sayın Bakan Yardımcısı hem "Çalıştaylarımıza gelin, faydalı olur." dedi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Meclis Başkanlığımıza sunacağız bunu.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Bu lojistik olarak her zaman kolay olmayabilir ama şunun yapılmasında uzun erim yani süreklilik anlamında fayda var: Örneğin, biz gideriz gitmeyiz ama onlar o çalıştay yapıldığında, tabii, bütün dokümanı değil ama bizlerin bilmesi gereken yani sorunlar, beklentiler bölümüne ilişkin bir yönetici özeti en azından Komisyonumuzla, sizlerle paylaşırlarsa biz oraya gitmiş gibi oluruz sayenizde ama onu da olabildiğince gerçekten sorunları anlatan bir şekilde... Yani bazen bize kalın kalın kitaplar gönderiliyor, biz onları okuyamıyoruz ama daha, böyle, burada bir çalıştay yapıldı ve öne çıkan sorunlar, bizi ilgilendiren ya da sizi ilgilendiren ya da diplomatik ilişkileri ilgilendiren...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - "..."⁹

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Evet.

Bunun sadece sizin için değil diğer, işte, Yurtdışı Türkler olsun ya da diğer görüşeceğimiz kurumlar için, bence bu... Onlar hep, sürekli temas hâlinde. Bizim her ay orada olma şansımız yok yani birçok şeye katılamayız ama en azından bir yönetici özeti Komisyon için gelirse bizim için çok kıymetli olur diye düşünüyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI CELİLE EREN ÖKTEN - Tabii ki.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sağ olun.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Biz çok teşekkür ediyoruz.

İlk toplantımızın... Aslında ilk toplantımızı Yurt Dışı Türkler Alt Komisyonumuzun kurulduğu, seçiminin yapıldığı gün ikinci oturum şeklinde yapmıştık ama gerçek anlamda ilk toplantımızı Sayın Bakan Yardımcımız, Genel Müdürümüz ve kıymetli heyetiyle beraber yapmanın gerçekten çok ciddi bir verimini aldık diyelim. Birçok sorumuza cevap bulduğumuza inanıyorum. İnşallah, bizim de ilettiğimiz birçok konuda olumlu ve verimli geri dönüşler olacaktır. Millî Eğitim Bakanlığı özellikle yurt dışında eğitim konusunda her zaman çok uyumlu çalıştığımız bir bakanlık.

Ben bundan sonraki toplantı için daha önce bir iki sene, bir buçuk sene olduğu için tekrar sormak istiyorum: Dışişleri Bakanlığımızın Konsolosluklar Genel Müdürünün tekrar bir sunumunu alalım mı? Ya da başka önerisi olan sayın üyemiz var mıdır acaba?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Bunların şeyi sizde, hangisi uygunsa hepsinin yani hangisi olursa...

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Ben önerileri almak istedim. Yani biz Türk Hava Yollarıyla görüşmek istiyoruz, Diyanetle görüşmek istiyoruz, Çalışma Bakanlığımız vesaire, sıra sıra, hepsi...

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Çalışma Bakanlığı olabilir.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Olabilir.

Yine, onları istişare ederiz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Dinleyebiliriz, hakikaten uzun süre geçti galiba.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN - Tabii, tabii, yeni güncellemeler de geldi. Martin, yine, sonu gibi düşünüyoruz. Sayın Bakan Yardımcımıza, tekrar, Genel Müdürümüze, Genel Müdür Yardımcılarımıza, bütün heyetine çok çok teşekkür ediyoruz.

Gündemimizde görüşülecek başka bir konu bulunmadığından Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunun 28'inci Yasama Dönemi 5'inci Toplantısını kapatıyorum.

Komisyon üyelerimize, Bakan Yardımcımıza ve çok değerli heyetine tekrar teşekkür ediyoruz; sağ olun.

Kapanma Saati: 16.09

⁹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.